

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 541/2016, 573/2016,
636/2016, 677/2016

16 Μαρτίου, 2020

[Μ. ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΥ, ΠΔΔ.]

Αναφορικά με το άρθρο 12 του Συντάγματος

Υπόθεση αρ. 541/2016

Μεταξύ:

ΜΑΡΙΑΣ ΠΟΤΑΜΙΤΟΥ

Αιτήτρια,

-ΚΑΙ-

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Καθ' ων η αίτηση.

.....

Υπόθεση αρ. 573/2016

Μεταξύ:

ΡΕΝΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Αιτητή,

-ΚΑΙ-

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Καθ' ων η αίτηση.

.....

Υπόθεση αρ. 636/2016

Μεταξύ:

ΛΕΛΛΑΣ ΧΑΤΖΗΝΕΣΤΟΡΑ

Αιτήτρια

-ΚΑΙ-

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ*Καθ' ων η αίτηση.*

.....

Υπόθεση αρ. 677/2016

Μεταξύ:

1. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΣ ΝΑΓΙΑΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΟΥ
2. ΛΙΑΝΑΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ ΤΑΝΟΥ
3. ΑΔΑΜΟΥ ΚΟΥΤΡΑ
4. ΧΡΙΣΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥΔΗ
5. ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΕΤΡΩΝΔΑ
6. ΙΩΑΝΝΗ ΖΕΒΛΑΡΗ
7. ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΣΑΠΗ ΔΡΟΥΣΙΩΤΗ

Αιτητές,

-ΚΑΙ-

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ*Καθ' ων η αίτηση.*

.....

Ν. Γεωργίου, για Καλλής & Καλλής Δ.Ε.Π.Ε., για την αιτήτρια στην υπ. αρ. 541/2016

Θ. Κουσπή (κα), για τον αιτητή στην υπ. αρ. 573/2016

Α. Αγγελίδης, για Ανδρέας Σ. Αγγελίδης δ.ε.π.ε., για την αιτήτρια στην υπ. αρ. 636/2016

Φ. Καμένος, για Μαρκίδη, Μαρκίδη και Σία Δ.Ε.Π.Ε., για τους αιτητές στην υπ. αρ. 677/2016

Ε. Συμεωνίδου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους καθ' ων η αίτηση

Γ. Χατζημικαήλ-Κορακοβούνη (κα), για το ενδιαφερόμενο μέρος σε όλες τις υποθέσεις

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Μ. Καλλιγέρου, ΠΔΔ.: Όλοι οι αιτητές στις υπό τους ως άνω τίτλους και αριθμούς προσφυγές, προσβάλλουν την απόφαση του ενδιαφερόμενου μέρους κ. Γ. Τσαγγάρη στην θέση του Εφόρου Φορολογίας, η οποία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας την 8/4/2016 και είχε αναδρομική ισχύ από την 21/12/2016, αντί των ιδίων. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι διαφορετικά από τους υπόλοιπους, η αιτήτρια Μαρία Ποταμίτου στην προσφυγή 541/2016 θέτει τέτοια αιτούμενη θεραπεία, διαζευκτικά προς τις άλλες δύο, τις οποίες επέλεξε να προτάξει στο δικόγραφο, με τις οποίες αιτείται την ακύρωση της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου να διορίσει το ενδιαφερόμενο μέρος στην εν λόγω θέση και/ή την ακύρωση της απόφασης του διορισμού του Ε/Μ από το Υπουργικό Συμβούλιο αντί από την ΕΔΥ.

Όπως προκύπτει από τους διοικητικούς φακέλους στις 10/6/2014 δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας «*ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ ΣΕ ΤΜΗΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ*» (Ν.70(Ι)/2004). Σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτού, το οποίο καθορίζει τον συνοπτικό τίτλο: «ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τμήματος Φορολογίας Νόμος του 2014».

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του **περί του Τμήματος Φορολογίας Νόμου (Ν.70(Ι)/2014)**, ενοποιήθηκαν το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και η Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (που ανήκε στο Τμήμα Τελωνείων) και μετονομάστηκαν σε Τμήμα Φορολογίας (άρθρο 3(1)). Βάσει της παραγράφου 2 του ιδίου άρθρου, σε οποιοδήποτε νόμο, σχέδιο υπηρεσίας και κανονιστική διοικητική πράξη, «η αναφορά (α) στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ή/και στην Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, θεωρείται ότι συνιστά αναφορά στο Τμήμα Φορολογίας» και «(β) σε λειτουργό του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων ή της Υπηρεσίας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, θεωρείται ότι συνιστά αναφορά σε λειτουργό του Τμήματος Φορολογίας».

Σύμφωνα με την παράγραφο (3) του άρθρου 3 «Το Τμήμα Φορολογίας έχει τις αρμοδιότητες, εξουσίες και καθήκοντα που χορηγούνται και επιβάλλονται,

αντίστοιχα, από οποιοδήποτε νόμο ή/και κανονιστική διοικητική πράξη στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ή/και την Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας» καθώς επίσης σε ότι αφορά όλους τους κατόχους θέσεων του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και της Υπηρεσίας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, αυτοί βάσει της παραγράφου (4) του άρθρου 3 «υπάγονται στον Έφορο Φορολογίας και υπηρετούν στο Τμήμα Φορολογίας και όλες οι κενές θέσεις στον προϋπολογισμό του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και της Υπηρεσίας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας μεταφέρονται στο Τμήμα Φορολογίας κατά την ημερομηνία που ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ».

Παράλληλα ρυθμίζεται το ζήτημα της θέσης που βρίσκεται ιεραρχικά στην ανώτερη θέση του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, τα καθήκοντά της οποίας θα μεταφέρονταν στη νέα θέση Εφόρου Φορολογίας. Σύμφωνα με την παράγραφο (5) του εν λόγω άρθρου 3, «...καταργούνται η θέση και το σχέδιο υπηρεσίας του Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων».

Σύμφωνα με το Νόμο, στον Έφορο Φορολογία ανήκουν όλες οι αρμοδιότητες και όλα τα καθήκοντα που αναφέρονται σε Νόμους, Κανονισμούς ή σχέδια υπηρεσίας, που μέχρι τον διορισμό του αρμόδιοι να τα ασκούν ήταν ο Διευθυντής Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και ο Έφορος ΦΠΑ.

Ως προς τον διορισμό του Εφόρου Φορολογίας, ο βασικός Νόμος όριζε ότι αυτός θα αποφασιζόταν από το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού εξασφαλιζόταν η έγκριση της Βουλής. Όπως όμως περιγράφουν οι καθ' ων η αίτηση στην ένσταση, με παραπομπή σε Παραρτήματα, στα πλαίσια εκδίκασης προσφυγών στο Ανώτατο Δικαστήριο, μέσω των οποίων εγέρθηκε θέμα αντισυνταγματικότητας αναφορικά με το διορισμό του Εφόρου Φορολογίας και των δύο Βοηθών Εφόρων, (επρόκειτο για τον διορισμό στην θέση Εφόρου Φορολογίας από 20/2/2016, που έγινε σε διαδικασία βάσει του βασικού Νόμου), κρίθηκε αναγκαία η τροποποίηση του περί Τμήματος Φορολογίας Νόμου (Ν.70(Ι)/2014). Συγκεκριμένα, προβλήθηκε σε εκείνες τις προσφυγές κατά του διορισμού του Εφόρου Φορολογίας, ο ισχυρισμός ότι οι διορισμοί αυτοί βασίστηκαν σε διάταξη (άρθρο 4(1)(α)) του περί Τμήματος Φορολογίας Νόμου, η οποία παραβίαζε την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, για τον λόγο ότι απαιτείτο η γραπτή συγκατάθεση της Βουλής των Αντιπροσώπων πριν τον διορισμό από το Υπουργικό Συμβούλιο. Προς τούτο δόθηκε και νομική γνωμάτευση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ως προς την αντισυνταγματικότητα του Νόμου. Ακολούθησε η τροποποίηση του Νόμου. Η Ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 24/3/2016 ψήφισε τον **περί Τμήματος Φορολογίας (Τροποποιητικό) Νόμο του 2016, (Ν.27(Ι)/2016)**, ο οποίος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 28/3/2016. Απαλείφθηκε από το επίμαχο άρθρο 4(1), η απαίτηση της συγκατάθεσης της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών

της Βουλής και πλέον το άρθρο 4(1) έχει έκτοτε και κατά τον ουσιώδη χρόνο ως ακολούθως:

«4.-(1)(α) Το Υπουργικό Συμβούλιο, με αιτιολογημένη απόφασή του, διορίζει ως Έφορο Φορολογίας, πρόσωπο το οποίο -

(i) προτείνεται από τον Υπουργό Οικονομικών· και

(ii) δεν υπερβαίνει την ηλικία των 65 ετών κατά την ημερομηνία διορισμού του· και

(iii) είναι κρατικός υπάλληλος ή μη, υψηλού επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου και εγνωσμένης μόρφωσης και πείρας σε φορολογικά θέματα και στην περί φορολογίας νομοθεσία της Δημοκρατίας ή άλλων χωρών.

(β) Το Υπουργικό Συμβούλιο δεν διορίζει ως Έφορο Φορολογίας πρόσωπο για το οποίο υφίσταται οποιαδήποτε από τις περιπτώσεις που προβλέπεται στο εδάφιο (12).

(γ) Αμέσως μετά το διορισμό του Εφόρου Φορολογίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (α), ενημερώνεται η Βουλή των Αντιπροσώπων γραπτώς για το διορισμό».

Μετά την τροποποίηση του Νόμου ως ανωτέρω, το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του που πραγματοποιήθηκε στις 30/3/2016, προέβηκε στην ανάκληση του διορισμού του Εφόρου (και των τριών Βοηθών Εφόρων που είχαν διοριστεί σε διάφορες ημερομηνίες). Ως προς τον διορισμό του κ. Γιάννη Τσαγγάρη, στη θέση Εφόρου Φορολογίας, η αναδρομικότητα της ανάκλησης ανέτρεχε στην ημερομηνία διορισμού, από 21/2/2016.

Στη συνέχεια το Υπουργικό Συμβούλιο κατά τη συνεδρία του που πραγματοποιήθηκε στις 30/3/2016 κατόπιν αξιολόγησης των υποψηφίων, διόρισε αναδρομικά τους:

(α) κ. Γιάννη Τσαγγάρη στη θέση Εφόρου Φορολογίας από 21/2/2016 για περίοδο 5 ετών, (β) κ. Στέλιο Κουντούρη, Βοηθού Εφόρου Φορολογίας από 1/7/2015 για περίοδο 4 ετών, (γ) κας Αναστασίας Ακκίδου, Βοηθού Εφόρου Φορολογίας από 6/7/2015 για περίοδο 4 ετών, και (δ) κ. Σωτήρη Μαρκίδη, Βοηθού Εφόρου Φορολογίας 21/2/2016 για περίοδο 4 ετών.

Ακολουθήθηκε η διαδικασία που περιγράφεται στο Νόμο, μετά την τροποποίησή του, (ανωτέρω) με την υποβολή Πρότασης από τον Υπουργό Οικονομικών προς το Υπουργικό Συμβούλιο και λήψης απόφασης από το Υπουργικό Συμβούλιο. Με την Πρότασή του ο Υπουργός Οικονομικών επέλεξε να συστήσει στο Υπουργικό Συμβούλιο το ενδιαφερόμενο μέρος αναφέροντας ότι κατά την κρίση του ήταν καταλληλότερος των υποψηφίων που είχε υπόψη του, ως ακολούθως στο σχετικό απόσπασμα από τις παραγράφους 3-5:

«3. Για την εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος αλλά και προς αποφυγή ακύρωσης των πράξεων που έχουν εκδοθεί από τον Έφορο Φορολογίας, ο οποίος διορίστηκε με βάση τον βασικό Νόμο Ν70(Ι)/2014, το Υπουργικό Συμβούλιο θα πρέπει να προβεί άμεσα στον αναδρομικό διορισμό Εφόρου Φορολογίας και τριών Βοηθών Εφόρων Φορολογίας σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Τμήματος Φορολογίας Τροποποιητικού Νόμου

N27(I)/2016. Συνεπώς σκοπός της παρούσας Πρότασης είναι ο αναδρομικός διορισμός του Εφόρου και Βοηθών στη βάση της νέας συνταγματικής διάταξης που προβλέπεται στον περί του Τμήματος Φορολογίας Τροποποιητικό Νόμο N27(I)/2016.

4. Ο Υπουργός Οικονομικών έχει προβεί σε αξιολόγηση των υποψηφίων οι οποίοι πληρούν τα όσα απαιτούνται από τον Νόμο για τις θέσεις αυτές και έχει καταλήξει ότι ο καταλληλότερος για τη θέση του Εφόρου Φορολογίας είναι ο κ. Γιάννης Τσαγγάρης, ενώ για τις θέσεις των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας οι καταλληλότεροι είναι οι κ. Στέλιος Κουντούρης, κα. Αναστασία Ακκίδου και κ. Σωτήρης Μαρκίδης. Τα βιογραφικά σημειώματα τους επισυνάπτονται ως Παράρτημα Α.

5. Ο Υπουργός Οικονομικών ο οποίος θα είναι ο εισηγητής της πρότασης αυτής αφού ενημερώσει το Υπουργικό Συμβούλιο για τα προσόντα, την πείρα και τη κατάρτιση των προτεινόμενων ατόμων και το Υπουργικό Συμβούλιο ικανοποιηθεί ότι τα προτεινόμενα άτομα πληρούν τις πρόνοιες και προϋποθέσεις του άρθρου 4 και 5, του περί Τμήματος Φορολογίας Νόμου του 2016 N27(I)/2016 για διορισμό στη θέση του Εφόρου και των Βοηθών Εφόρων Φορολογίας θα καλέσει το Υπουργικό Συμβούλιο να:

- (α) διορίσει αναδρομικά του κ. Γιάννη Τσαγγάρη στη θέση του Εφόρου Φορολογίας από 21 Φεβρουάριου 2016 για περίοδο πέντε ετών,
 (β)"»

Το Υπουργικό Συμβούλιο την ίδια μέρα, κατά την συνεδρίασή του ημερομηνίας 30/3/2016 αποφάσισε τον διορισμό του κου Γ. Τσαγγάρη αναδρομικά από 20/2/2016, στην θέση Εφόρου Φορολογίας. Ακολουθεί το περιεχόμενο αυτής, που αποτελεί και την επίδικη στην προσφυγή απόφαση:

«Το Συμβούλιο:

α) Ενημερώθηκε για τα προσόντα, την πείρα και την κατάρτιση του κ. Γιάννη Τσαγγάρη, κρατικού υπαλλήλου, ο οποίος προτείνεται από τον Υπουργό Οικονομικών για διορισμό στη θέση του Εφόρου Φορολογίας, καθώς και των κ.κ. Στέλιου Κουντούρη και Σωτήρη Μαρκίδη, κρατικών υπαλλήλων και της κας Αναστασίας Ακκίδου, Εγκεκριμένου Λογιστή, οι οποίοι προτείνονται από τον Υπουργό Οικονομικών για διορισμό στις θέσεις Βοηθού Εφόρου Φορολογίας και ικανοποιήθηκε ότι πληρούν τις πρόνοιες και προϋποθέσεις των άρθρων 4 και 5, αντίστοιχα, των περί Τμήματος Φορολογίας Νόμων του 2014 έως 2016 και ότι διαθέτουν, πέραν της ακαδημαϊκής τους μόρφωσης, επαρκείς εμπειρίες σε φορολογικά θέματα, για να μπορέσουν να φέρουν εις πέρας το έργο τους. Αντίγραφα των βιογραφικών σημειωμάτων των κ.κ. Τσαγγάρη, Κουντούρη και Μαρκίδη, καθώς και της κας Ακκίδου, επισυνάπτονται στην Πρόταση».

Οι καθ' ων η αίτηση στις Ενστάσεις που καταχώρησαν στην κάθε μία προσφυγή αναφέρθηκαν στα προσόντα και πείρα του ενδιαφερόμενου μέρους, καθώς και των αιτητών κατά τον ουσιώδη χρόνο.

Όπως περιγράφεται στην ένσταση, το ενδιαφερόμενο μέρος κ. **Γ. Τσαγγάρης** είναι απόφοιτος του Πανεπιστημίου Μινнесότα (BSc. Business Administration) και Old Dominion University (MBA). Κάτοχος του επαγγελματικού τίτλου FCCA του Chartered Association of Certified Accountants (UK). Εργάστηκε στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων και ακολούθως στο Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου. Μέσα στο πλαίσιο των καθηκόντων του παρείχε συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα κοστολόγησης, ως επίσης και διοικητικής λογιστικής σε διάφορες

επιχειρήσεις στη Δημοκρατία. Από την ημερομηνία εισαγωγής του ΦΠΑ στη Δημοκρατία, εργοδοτήθηκε στην Υπηρεσία ΦΠΑ. Στην Υπηρεσία ΦΠΑ εργάστηκε ως εκπαιδευτής τόσο για τους λειτουργούς της Υπηρεσίας και εκπροσώπησε την Υπηρεσία σε διάφορα σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν με επαγγελματικούς φορείς. Υπήρξε επί σειρά ετών Προϊστάμενος Επαρχιακού Γραφείου, του Τομέα Φορολογικής Μεταχείρισης και Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως επίσης και του Κλάδου Ελέγχου των Μεγάλων Φορολογουμένων. Από τον Οκτώβριο του 2013 αποσπάστηκε στο Υπουργείο Οικονομικών ως Διευθυντής Έργου για την ενοποίηση των φορολογικών Οικονομικών ως Διευθυντής Έργου για την ενοποίηση των φορολογικών τμημάτων του Κράτους μέχρι τον Οκτώβριο του 2014, οπότε και διορίστηκε στη θέση του Βοηθού Εφόρου Φορολογίας στο ενοποιημένο Τμήμα Φορολογίας.

Η αιτήτρια στην προσφυγή αρ. 541/2016, κα **Μαρία Ποταμίτου** κατείχε κατά τον ουσιώδη χρόνο την θέση του Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων, στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων από 15/2/2011. Προσελήφθη στις 3/6/1991 στη θέση Αρχιφοροθέτη 1^{ης} Τάξης. Την 1/9/2000 προάχθηκε στην θέση Ανώτερου Αρχιφοροθέτη και στις 15/2/2011 στη θέση Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικών Προσόδων, την οποία θέση κατείχε κατά τον ουσιώδη χρόνο. Η αιτήτρια εκτελεί καθήκοντα Προϊστάμενης Επαρχιακού Γραφείου Λευκωσίας από την 2/7/2012. Κατά τα τελευταία 4 έτη (2011-2014) είχε

βαθμολογηθεί με το βαθμό «εξαιρετα» σε όλα τα στοιχεία αξιολόγησης. Η κα Μαρία Ποταμίτου έχει τον τίτλο BA (Honours) in Accountancy και είναι μέλος του Επαγγελματικού Σώματος Λογιστών του Ηνωμένου Βασιλείου «Chartered Association of Certified Accountants» (FCCA), καθώς και μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (ΣΕΛΚ).

Ο αιτητής στην προσφυγή αρ. 573/2016, κος **Ρένος Ιωάννου** υπηρετούσε κατά τον ουσιώδη χρόνο στο Τμήμα Φορολογίας (τέως Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων) από το Μάρτιο του 1990 μέχρι και τότε, συμπληρώνοντας συνολική υπηρεσία και πείρα πέραν των 25 ετών. Ειδικότερα ο αιτητής διορίστηκε στη θέση Αρχιφοροθέτη Α' την 1.3.1990. Στις 15.7.1999 προήχθη στη θέση Ανώτερου Αρχοφοροθέτη και από τις 15.2.2011 κατείχε τη θέση του Πρώτου Λειτουργού Φορολογίας. Είναι κάτοχος πτυχίου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και Λογιστική του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΑΣΟΕΕ) (1981) και εγγεγραμμένο μέλος του Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) (1987), ενώ παράλληλα κατέχει σειρά άλλων πρόσθετων σχετικών με τα καθήκοντα της θέσης προσόντων.

Η αιτήτρια στην προσφυγή αρ. 636/2016 κα **Λέλλα Χατζηνέστορα** είναι απόφοιτος του Πανεπιστημίου London School of Economics (BSc. Accounting and Finance). Είναι κάτοχος του επαγγελματικού τίτλου FCA του Institute of Chartered Accountants in England and Wales.

Προσλήφθηκε στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων το 1981. Η κα Χατζηνέστορα υπηρετεί ως Πρώτη Λειτουργός Εσωτερικών Προσόδων στο Τμήμα Φορολογίας. Από 2/3/2015 είχε αναλάβει καθήκοντα Μονάδας Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά τους αιτητές στην τέταρτη προσφυγή, υπ' αρ. 677/2016, η αιτήτρια αρ. 1 **Παναγιώτα Νάγια Συμεωνίδου**, είναι δημόσιος υπάλληλος και κατέχει από τις 15.06.2009 θέση Ανώτερου Λειτουργού ΦΠΑ και είναι Προϊστάμενη του Τομέα Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης και Φορολογικής Μεταχείρισης. Προσελήφθη στη Δημόσια Υπηρεσία την 01.08.89 σε θέση Τελωνειακού Λειτουργού, την 01.07.1992 προήχθη σε θέση Λειτουργού Φ.Π.Α. - Τομέας Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης και Φορολογικής Μεταχείρισης, την 15.09.2001 προήχθη σε θέση Λειτουργού Φ.Π.Α. Α' και αποσπάσθηκε στη Διεύθυνση Φορολογικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, ενώ από τον Ιανουάριο του 2003 μέχρι τον Ιούνιο του 2009 ήταν Βοηθός Προϊστάμενος του Τομέα Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης και Φορολογικής Μεταχείρισης. Είναι κάτοχος πτυχίου Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οικονομικών του πανεπιστημίου Clark των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής και κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στη Διοίκηση Επιχειρήσεων του Μεσογειακού Ινστιτούτου Διεύθυνσης, το οποίο αναγνωρίζεται από το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. Μεταξύ άλλων η Αιτήτρια 1 διαθέτει 23 χρόνια πείρα σε θέματα Φ.Π.Α., εκ των οποίων τα 10 αφορούν την εφαρμογή

της κοινοτικής νομοθεσίας σε σχέση με το Φ.Π.Α., διετέλεσε μέλος της Ομάδας Εργασίας για την εισαγωγή για εφαρμογή του Φ.Π.Α. στην Κύπρο και διετέλεσε μέλος της Ομάδας Εργασίας για την εισαγωγή και εφαρμογή του Φ.Π.Α. στην Κύπρο και διετέλεσε επίσης μέλος της διαπραγματευτικής ομάδας κατά τη διάρκεια της προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Αιτήτρια αρ. 2 στην προσφυγή αρ. 677/2016 **Λιάνα Χαραλάμπους Τάνου**, είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Manchester, είναι μέλος του Institute of Chartered Accountants in England and Wales, είναι μέλος του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου (Σ.Ε.Λ.Κ.). Το 1990-1996 εργάστηκε στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, το 1996-1997 διετέλεσε ως Εμπορικός Σύμβουλος της Κύπρου και Ιδρυτής του Κυπριακού Εμπορικού Κέντρου στο Ισραήλ με επιτυχίες στις κυπριακές εξαγωγές χαλουμιού, μπιύρας, νερού, οικοδομικών υλικών και την αποτροπή επενδύσεων στις μη ελεγχόμενες από τη Δημοκρατία περιοχές, το 1998 εργάστηκε στον Έφορο Ασφαλιστικών Εταιρειών, ενώ από το 1999 μέχρι και σήμερα εργάζεται στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ως Πρώτη Λειτουργός.

Ο Αιτητής αρ. 3 στην προσφυγή 677/2016 **Αδάμος Κούτρα**, είναι απόφοιτος της Ανώτατης Οικονομικής Σχολής της Πράγας, από την οποία απέκτησε τον

τίτλο Msc in Economics. Την 1/7/1992 διορίστηκε Λειτουργός Φ.Π.Α. και τοποθετήθηκε στον Τομέα Πολιτικής των Κεντρικών Γραφείων. Προήχθηκε σε Λειτουργό Φ.Π.Α. Α' στις 15.08.1996 και μετατέθηκε στο Επαρχιακό Γραφείο Φ.Π.Α. Λεμεσού μέχρι τον 11/2001, οπότε και επανήλθε στα Κεντρικά Γραφεία της Υπηρεσίας, στον Τομέα Φορολογικής Μεταχείρισης και Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις 15.03.2008 προήχθηκε σε Ανώτερο Λειτουργό Φ.Π.Α. και το 2010 ανέλαβε Προϊστάμενος του Τομέα Επιστροφών και στην συνέχεια του Τομέα VIMA των Κεντρικών Γραφείων. Τον Γενάρη του 2011 τοποθετήθηκε στην θέση του Προϊσταμένου του Επαρχιακού Γραφείου Φ.Π.Α. Λευκωσίας, θέση την οποία κατέχει μέχρι και σήμερα. Εκπροσώπησε την Υπηρεσία Φ.Π.Α. σε πολλές συνεδρίες της Ομάδας εργασίας Φ.Π.Α. και της Επιτροπής Φ.Π.Α. της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Περαιτέρω συμμετείχε σε διαφωτιστικές εκστρατείες και σεμινάρια που διοργάνωσε η Υπηρεσία Φ.Π.Α. σε οργανωμένα σύνολα και τους Λειτουργούς.

Ο Αιτητής αρ. 4 στην προσφυγή αρ. 677/2016 **Χρίστος Χριστούδη**, είναι απόφοιτος του Οικονομικού Τμήματος του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ το 1980 απέκτησε τον τίτλο LCC Higher. Υπηρετούσε ως Ανώτερος Λειτουργός Φ.Π.Α. από το 2006, ενώ από το 2002 μέχρι τον ουσιώδη χρόνο ήταν Προϊστάμενος του Τομέα Διερευνήσεων του Τμήματος Φ.Π.Α. και παράλληλα από το 2013 μέχρι τον ουσιώδη χρόνο ήταν Προϊστάμενος του Επαρχιακού Γραφείου Φ.Π.Α. Πάφου.

Ο Αιτητής αρ. 5 στην προσφυγή αρ. 677/2016 **Δημήτρης Πετρώνδας**, κατέχει πτυχίο Μαθηματικών από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενώ έχει αποκτήσει μεταπτυχιακό (M.A.) in Statistics από το Πανεπιστήμιο του Rochester και διδακτορικό τίτλο (Ph.D.) in Statistics από το Πανεπιστήμιο. Υπηρέτησε από το 1983-1992 ως Λειτουργός Στατιστικής στο Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών του Υπουργείου Οικονομικών, από το 1992-2008 ως Ανώτερος Λειτουργός Φ.Π.Α. στην Υπηρεσία Φ.Π.Α., από το 2008-30.06.2014 ως Πρώτος Λειτουργός Φ.Π.Α. στην Υπηρεσία Φ.Π.Α. και από την 01.07.2014 μέχρι τον ουσιώδη χρόνο ως Πρώτος Λειτουργός Φ.Π.Α. στο Τμήμα Φορολογίας του Υπουργείου Οικονομικών. Παρακολούθησε μεγάλο αριθμό σεμιναρίων και έχει προβεί σε μεγάλο αριθμό δημοσιεύσεων.

Ο Αιτητής αρ. 6 στην προσφυγή αρ. 677/2016 **Ιωάννης Ζεβλάρης**, είναι κάτοχος του τίτλου BSc Computer Science του University of Manchester και είναι μέλος του Institute of Chartered Accountants in England and Wales. Διορίστηκε στη θέση Ανώτερου Λειτουργού Φ.Π.Α. την 01.07.1992 θέση στην οποία υπηρετούσε κατά τον ουσιώδη χρόνο.

Η Αιτήτρια αρ. 7 στην προσφυγή αρ. 677/2016 **Μαρία Κασάπη Δρουσιώτη**, είναι κάτοχος του τίτλου BSc (Economics) και του τίτλου FCCA (Fellow of the Chartered Association of Certified Accountants). Υπηρέτησε για 2 χρόνια και 3 μήνες στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, για 22 χρόνια και 1 μήνα στο

Τμήμα Τελωνείων και Υπηρεσία Φ.Π.Α. στη θέση Ανώτερου Λειτουργού Φ.Π.Α., ενώ από τον Ιούλιο του 2014 μέχρι τον ουσιώδη χρόνο υπηρετούσε στη θέση του Πρώτου Λειτουργού Φ.Π.Α., ως Προϊστάμενης της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του Τμήματος Φορολογίας.

Όλοι οι αιτητές προβάλλουν παρόμοιους και/ή αντίστοιχους λόγους ακυρώσεως, ειδικότερα όμως όλοι υποστηρίζουν ότι ο Νόμος παραβιάζει το Σύνταγμα και δη τα άρθρα 122 έως 125 του Συντάγματος, καθώς και το άρθρο 28 που διαφυλάσσει την ισότητα των πολιτών έναντι των Νόμων.

Οι καθ' ων η αίτηση πρόβαλαν δύο προδικαστικές ενστάσεις εισηγούμενοι ότι οι προσφυγές θα πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτες. Σύμφωνα με την πρώτη προδικαστική ένσταση οι αιτητές δεν προσβάλλουν εκτελεστή διοικητική πράξη, καθότι η προσβαλλόμενη απόφαση αποτελεί κυβερνητική πράξη και ως εκ τούτου εκφεύγει του αναθεωρητικού ελέγχου του Διοικητικού Δικαστηρίου. Με δεύτερη προδικαστική ένσταση υποστηρίζουν ότι οι αιτητές δεν νομιμοποιούνται να προσβάλλουν τον διορισμό του Εφόρου Φορολογίας, λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος.

Η εξέταση των προδικαστικών ενστάσεων άπτεται του παραδεκτού των προσφυγών και προηγείται της εξέτασης οποιουδήποτε λόγου ακυρώσεως.

Σύμφωνα με την θέση των καθ' ων η αίτηση ως προς την πρώτη προδικαστική ένσταση, ο διορισμός του Εφόρου Φορολογίας είναι κυβερνητική πράξη, η οποία δεν μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή. Κατ' επέκταση υποστηρίζουν, ότι ακριβώς επειδή η φύση της προσβαλλόμενης πράξης δεν είναι εκτελεστή οι αιτητές δεν μπορούν να στοιχειοθετήσουν έννομο συμφέρον, αφού η πλήρωση της θέσης αυτής γίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και δεν υπήρξε καν διαδικασία με ανθυποψήφιους ούτως ώστε οι αιτητές να μπορούν να θεωρηθούν ότι μπορούν να στοιχειοθετήσουν έννομο συμφέρον σε αυτή την διαδικασία. Υποστηρίζουν πως ο διορισμός του Εφόρου Φορολογίας από το Υπουργικό Συμβούλιο δεν παρήγαγε έννομα αποτελέσματα έναντι των αιτητών, αφού ο νομοθέτης επέλεξε να καθορίσει στο άρθρο 4 του περί Τμήματος Φορολογίας Νόμου του 2014, (Ν.70(Ι)/2014) την διαδικασία διορισμού, χωρίς να την καθορίζει ως ανοικτή διαδικασία στην οποία οποιοσδήποτε πληρούσε τα προσόντα που καθορίζει το άρθρο 4(1)(α) του Νόμου, θα μπορούσε να αιτηθεί. Είναι εξηγούν για τον λόγο αυτό που οι καθ' ων η αίτηση υποστηρίζουν ότι ο προσβαλλόμενος διορισμός αποτελεί πράξη κυβερνήσεως. Παρέπεμψαν σε απόσπασμα από την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, **Χατζηανδρέου v. Δημοκρατίας (2001) 3 ΑΑΔ 352**, σύμφωνα με την οποία κατά τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν υπάρχει σταθερό και γενικά αποδεκτό κριτήριο στη βάση του οποίου να μπορεί να διαπιστωθεί ο κυβερνητικός χαρακτήρας συγκεκριμένης πράξης, αλλά «όπως και το Γαλλικό και Ελληνικό Συμβούλιο Επικράτειας, έτσι και το Ανώτατο

Δικαστήριο, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις όπου εξετάστηκε το ζήτημα, ακολουθεί την πρακτική μέθοδο της απαρίθμησης σύμφωνα με την οποία κυβερνητικές πράξεις είναι μόνο εκείνες οι οποίες περιλαμβάνονται στον κατάλογο, όπως διαμορφώνεται σταδιακά με τη νομολογία», όπως «*Ευθυμίου ν. Δημοκρατίας, Υπόθεση αρ. 148/99, ημερ. 20.10.1999* και *Louca ν. Republic (1983) 3 C.L.R. 783*» και όπως διαφαίνεται από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως κυβερνητικές πράξεις θεωρούνται η απόφαση για απονομή ή άρνηση χάριτος (*Demetriou ν. The Republic 3 RSCC 121*), ο κατά το Σύνταγμα διορισμός του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (*Louca ν. The President of the Republic (1983) 3 CLR 783*), ο διορισμός του Αρχηγού ή Υπαρχηγού της Αστυνομίας (*Stokkos ν. The Republic (1983) 3(B) CLR 1411*), και η άρνηση και/ή παράλειψη εξέτασης και ικανοποίησης αιτήματος για απομάκρυνση πρεσβείας από ορισμένο δρόμο (*Ελένη Παντελάκη Λοΐζου κ.ά. ν. Δημοκρατίας, Προσφυγή 522/90, 28.7.2991*). Δεν υπόκειται, επίσης, σε δικαστικό έλεγχο ο διορισμός Δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου (*Level Tachexcavans Ltd (Αρ.1) (1995) 1 ΑΑΔ 1075*). Αντίθετα, όπως κρίθηκε στην *Karaliota ν. Republic (1985) 3 CLR 2053*, η άρνηση χορήγησης άδειας εισόδου αλλοδαπού στη Δημοκρατία δεν συνιστά κυβερνητική πράξη. Στην ίδια απόφαση επισημάνθηκε και τονίστηκε η σύγχρονη τάση της νομολογίας του διοικητικού δικαίου για περιορισμό των κυβερνητικών πράξεων.»

Περαιτέρω, ανέφεραν πως σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου

Δικαστηρίου ορισμένες πράξεις του αρχηγού του κράτους ή συγκεκριμένων κυβερνητικών οργάνων, αν και έχουν όλα τα στοιχεία της διοικητικής πράξης, αποτελούν ιδιαίτερη κατηγορία, επειδή δεν υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο. Κάθε αίτηση ακυρώσεως μιας κυβερνητικής πράξης απορρίπτεται ως απαράδεκτη, αφού δεν χωρεί δικαστικός έλεγχος στον τρόπο με τον οποίο μια κυβερνητική πράξη έχει εκδοθεί. Παρέπεμψαν στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Σερδάρης ν. Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας (2005) 3 Α.Α.Δ. 369, 373**). Υποστήριξαν πως το Υπουργικό Συμβούλιο είναι το Ανώτατο όργανο άσκησης εκτελεστικής εξουσίας και είναι το όργανο το οποίο διαμορφώνει την πολιτική της Κυβέρνησης. Άσκει εκτελεστική εξουσία επί παντός θέματος, βάσει του άρθρου 54 του Συντάγματος, συμπληρώνοντας πως δεν υπάρχει τυπικό κριτήριο, αφού η κυβερνητική πράξη είναι δυνατό να περιβληθεί διάφορους τύπους και να προέλθει από διάφορα όργανα της εκτελεστικής εξουσίας.

Οι αιτητές διαφωνούν με την προδικαστική ένσταση ως προς την φύση της πράξης ως Κυβερνητικής. Προκύπτει κατά την άποψή τους, με αναφορά στην πλούσια νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ότι ο διορισμός του Εφόρου Φορολογίας με τα χαρακτηριστικά δεδομένα που τον περιβάλλουν, δεν θα μπορούσε να αντιστοιχηθεί σε καμία από τις περιπτώσεις που αντιμετωπίστηκαν από τη νομολογία ως κυβερνητικές πράξεις. Παρέπεμψαν το Δικαστήριο σε αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, σε σχετικά

αποσπάσματα από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, αλλά και σε συγγράμματα ακαδημαϊκών. Θεωρούν ότι από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δεν μπορεί να συναχθεί συμπέρασμα για χαρακτηρισμό της επίδικης απόφασης ως Κυβερνητικής. Υποστήριξαν ότι ο επίδικος στην παρούσα υπόθεση διορισμός έγινε δυνάμει Νόμου για να ικανοποιήσει τις ανάγκες δύο δημοσίων υπηρεσιών ήτοι του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και της Υπηρεσίας Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Αποτελεί ως εκ τούτου πράξη που εμπίπτει εντός της σφαίρας του δημόσιου δικαίου και ως τέτοια μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή δυνάμει του Αρ. 146.1 του Συντάγματος. Υπογράμμισαν ότι βάσει της σχετικής νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας της Ελλάδος, αλλά και του Ανωτάτου Δικαστηρίου, προκύπτει ότι ο χαρακτηρισμός μιας πράξης από τον ίδιο το Νόμο ως «Κυβερνητικής» δεν είναι δυνατό να την εντάξει στις κυβερνητικές πράξεις, ότι η νομολογία τείνει στο να καταστήσει βραχύτερο τον κατάλογο των θεωρούμενων ως Κυβερνητικών πράξεων και ότι η προσβαλλόμενη πράξη, ως εκ των χαρακτηριστικών της, δεν περιλαμβάνεται στις πιο πάνω κατηγορίες. Τούτο ειδικότερα καθ' ότι η εξουσία εκδόσεως κυβερνητικής πράξης πρέπει να πηγάζει ή να απορρέει από το Σύνταγμα, ενώ εδώ φέρεται να πηγάζει από το Νόμο 70(Ι)/2014. Αναφέρθηκαν στην προβληματική του χαρακτηρισμού πράξεων ως Κυβερνητικών, ως εκ του ότι κατά τον τρόπο αυτό προκύπτει το ανέλεγκτο της επίδικης πράξης, που θα απέληγε κατά την θέση τους σε παραβίαση του δικαιώματος πρόσβαση σε Δικαστήριο, το οποίο

διασφαλίζεται από το Αρ. 30(Ι) του Συντάγματος, αλλά και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Παρέπεμψαν στη σχετική νομολογία του ΕΔΑΔ, βάσει της οποίας το δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη σημαίνει πρόσβαση πραγματική και νομική, αλλά και δικαίωμα σε αποτελεσματικής πρόσβασης. Η μη ανάληψη του δικαστικού ελέγχου του επίδικου διορισμού θα παραβίαζε, εισηγούνται, κατάφωρα το δικαίωμα πρόσβασης, όπως αναφέρθηκε και στην πρόσφατη απόφαση του ΕΔΑΔ στην απόφαση Vroudou κατά Κύπρου, υπόθ. αρ. 33631/2006, ημερομηνίας 13.10.2015 στην οποία το ΕΔΑΔ αντιμετώπισε με αυστηρότητα την παραβίαση του εν λόγω δικαιώματος.

Έχω μελετήσει με μεγάλη προσοχή το ζήτημα σε συνάρτηση με τα δεδομένα του επίδικου διορισμού από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Στην απόφαση **Χατζηανδρέου ν. Δημοκρατίας (2001) 3 Α.Α.Δ. 352**, υιοθετήθηκε το αριθμητικό κριτήριο ως προς το ποιές πράξεις δυνατό να χαρακτηριστούν κυβερνητικές.

«Σύμφωνα με τη Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν υπάρχει σταθερό και γενικά αποδεκτό κριτήριο στη βάση του οποίου να μπορεί να διαπιστωθεί ο κυβερνητικός χαρακτήρας συγκεκριμένης πράξης. Όπως και το Γαλλικό και Ελληνικό Συμβούλιο Επικράτειας, έτσι και το Ανώτατο Δικαστήριο, όπως προκύπτει από τις αποφάσεις όπου εξετάστηκε το ζήτημα, ακολουθεί την πρακτική μέθοδο της απαρίθμησης σύμφωνα με την οποία κυβερνητικές πράξεις είναι μόνο εκείνες οι οποίες περιλαμβάνονται στον κατάλογο, όπως διαμορφώνεται σταδιακά με τη Νομολογία.

Όπως διαφαίνεται από τη Νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως κυβερνητικές πράξεις θεωρούνται η απόφαση για απονομή ή άρνηση χάριτος (*Demetriou v. The Republic* 3 RSCC 121), ο κατά το Σύνταγμα διορισμός του Προέδρου και των Μελών της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (*Louca v. The President of the Republic* (1983) 3 C.L.R. 783), ο διορισμός του Αρχηγού ή Υπαρχηγού της Αστυνομίας (*Stokkos v. The Republic v. The Republic* (1983) 3(B) C.L.R. 1411), και η άρνηση και/ή παράλειψη εξέτασης και ικανοποίησης αιτήματος για απομάκρυνση πρεσβείας από ορισμένο δρόμο (*Ελένη Παντελάκη Λοϊζου κ.ά. v. Δημοκρατίας* (1992) 4 Α.Α.Δ. 2643). Δεν υπόκειται, επίσης, σε δικαστικό έλεγχο ο διορισμός Δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου (*Level Tachexcavans Ltd* (Αρ. 1) (1995) 1 Α.Α.Δ. 1075). Αντίθετα, όπως κρίθηκε στην *Karaliota v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 2053, η άρνηση χορήγησης άδειας εισόδου αλλοδαπού στη Δημοκρατία δεν συνιστά κυβερνητική πράξη. Στην ίδια απόφαση επισημάνθηκε και τονίστηκε η σύγχρονη τάση της νομολογίας του διοικητικού δικαίου για περιορισμό των κυβερνητικών πράξεων.

Στην προκειμένη περίπτωση:

Σύμφωνα με το Άρθρο 54 του Συντάγματος:

«Η παρά του Υπουργικού Συμβουλίου ασκουμένη εκτελεστική εξουσία περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και τα εξής θέματα:

(α)

(β) τας εξωτερικός υποθέσεις, περί ων γίνεται μνεία εν άρθρω 50 «.

Σύμφωνα με το Άρθρο 50.1 Α του Συντάγματος:

«Ο εν τω παρόντι εδαφίω όρος «εξωτερικοί υποθέσεις» περιλαμβάνει:

(α)Τον διορισμόν και την τοποθέτησιν προσώπων μη ανηκόντων εις την διπλωματικήν υπηρεσίαν εις οιαδήποτε θέσιν εν τω εξωτερικώ, ως διπλωματικών ή προξενικών αντιπροσώπων και την ανάθεσιν καθηκόντων εν τω εξωτερικώ ως ειδικών απεσταλμένων, εις πρόσωπα μη ανήκοντα εις την διπλωματικήν υπηρεσίαν»-

Από το συνδυασμό των Συνταγματικών αυτών διατάξεων προκύπτει, κατά την άποψή μας, με σαφήνεια, ότι ο διορισμός προσώπου το οποίο δεν ανήκει στη διπλωματική υπηρεσία, ως Επιτίμου Προξένου στο εξωτερικό, είναι διορισμός

προξενικού αντιπροσώπου και, σαν τέτοιος, συναρτάται άμεσα με τη διαχείριση των εξωτερικών υποθέσεων της Δημοκρατίας. Και δεν υπόκειται στην αναθεωρητική δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου για το λόγο ότι, όπως ορθά παρατήρησε ο πρωτόδικος Δικαστής, είναι το αποτέλεσμα άσκησης πολιτειακής εξουσίας, και όχι διοικητικής λειτουργίας η οποία να απολήγει στην έκδοση εκτελεστής διοικητικής πράξης.

Δεδομένου ότι ο διορισμός Επιτίμου Προξένου δεν υπόκειται σε αναθεωρητικό έλεγχο, εγείρεται το ερώτημα κατά πόσο το ίδιο ισχύει και σε σχέση με τον τερματισμό του. Χωρίς να θέτουμε γενική αρχή ότι όπου ο διορισμός συνιστά άσκηση πολιτειακής εξουσίας το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση του τερματισμού του, έχουμε την άποψη, όπως και ο πρωτόδικος Δικαστής, ότι, αν ληφθεί υπόψη το αόριστο της διάρκειας σε συνάρτηση με τον τρόπο δημιουργίας της ιδιότητας του Επιτίμου Προξένου, ο τερματισμός της έχει την ίδια ακριβώς υφή όπως και η δημιουργία της. Και στις δύο περιπτώσεις το ζήτημα συναρτάται άμεσα με τη διαχείριση των εξωτερικών υποθέσεων της Δημοκρατίας. Αποτελεί, επομένως, ο τερματισμός, όπως και ο διορισμός, άσκηση πολιτειακής εξουσίας και, όπως και εκείνος, δεν υπόκειται σε αναθεωρητικό έλεγχο. Είναι και αυτός *acte de Gouvernement*.»

Στην **Κυριάκου ν. Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, Υπ. Αρ.**

692/2012 ημερομηνίας 26/11/2012 αποφασίστηκε ότι:

«Δεν υπάρχει στη Νομολογία σταθερό και γενικά αποδεκτό κριτήριο στη βάση του οποίου μπορεί να διαπιστωθεί ο χαρακτηρισμός συγκεκριμένης πράξης ως πράξης κυβερνητικής. Τόσο το Γαλλικό, όσο και το Ελληνικό Συμβούλιο Επικράτειας, αλλά και το Ανώτατο Δικαστήριο ακολουθεί την πρακτική μέθοδο της απαρίθμησης σύμφωνα με την οποία κυβερνητικές πράξεις είναι μόνο εκείνες οι οποίες περιλαμβάνονται στον κατάλογο, όπως διαμορφώνεται σταδιακά με τη Νομολογία (Χατζηανδρέου ν. Δημοκρατίας (2001) 3 Α.Α.Δ. 352).» (Βλ. και Κωνσταντίνου ν. Δημοκρατίας (2003) 4 Α.Α.Δ. 618).

Παραπέμπω επίσης στο απόσπασμα από τα **Πορίσματα Νομολογίας του**

Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1259, σελίδα 231, σύμφωνα με το οποίο παρά το γεγονός ότι εκ της νομολογίας τότε του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν θα μπορούσε να συναχθεί σταθερό κριτήριο, (αλλά εξεταζόταν κάθε φορά η εκάστοτε περίπτωση), θα μπορούσε εν τούτοις να συναχθεί πως σταθερά εντάσσονται στην κατηγορία αυτή οι πράξεις που αφορούν τις διεθνείς σχέσεις της Ελληνικής Πολιτείας και αυτές που αφορούν τις σχέσεις της εκτελεστικής προς τη νομοθετική εξουσία:

«Εν τούτοις δύο κατηγορίαι πράξεων απορρεουσών εξ οργάνων τής εκτελεστικής εξουσίας φαίνονται εντασσόμεναι μάλλον σταθερώς υπό τής νομολογίας εις τās κυβερνητικās πράξεις, ήτοι : α) αἱ πράξεις αἱ ἀφορώσαι εις τās διεθνείς σχέσεις τής Ελληνικής πολιτείας καί β) αἱ ἀφορώσαι εις τās σχέσεις τής εκτελεστικής προς τήν νομοθετικήν ἐξουσίαν.

Οὕτω ἐκρίθη ὅτι δέν τυγχάνει προσβλητῇ δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως διεθνῆς σύμβαςις : 873(34), ὡς καί διοικητικῇ πράξει ἐκδιδομένη πρός ἐκτέλεσιν ἢ κατ' ἐφαρμογὴν διεθνούς συμβάσεως, δεδομένου ὅτι ἐκ τῶν διεθνῶν συμβάσεων δέν δημιουργοῦνται ἀπ' εὐθείας δικαιώματα τῶν ἀτόμων ἐναγώγιμα ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων Ὅμοίως διαφεύγει τὸν ἀκυρωτικὸν ἐλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας πράξις ἀπελάσεως αλλοδαποῦ διὰ λόγους αφορώντας εἰς τās διεθνείς σχέσεις τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους: 31 (34), ἡ συγκατάθεσις τῆς ἐλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς πρὸς ἀπέλασιν ἐλλήνου ὑπὸ ξένης πολιτείας: 796(31), καί ἡ κήρυξις γενικῆς ἢ μερικῆς ἐπιστρατεύσεως: 104(40).

Αἱ ἀνωτέρω ἀρχαί δέν ἰσχύουν προκειμένου περὶ διοικητικῶν πράξεων ἀναφερομένων εἰς ἐκτέλεσιν ἐσωτερικοῦ νόμου, ἐκδοθέντος πρὸς ἐφαρμογὴν διεθνούς συμβάσεως, ἢ ἀπλῶς κατόπιν συνομιλιῶν μετὰ ξένης κυβερνήσεως: 237(56).

Ἐξ ἐτέρου ἐκρίθη ὡς μὴ υποκείμενον εἰς προσβολὴν δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως διάταγμα περὶ διαλύσεως τῆς Βουλῆς καί περὶ διενεργείας βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἢ ἀρνήσις υποβολῆς νομοσχεδίου εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν 102, 747(30), ἢ ἡ ἀρνήσις τῆς διοικήσεως ὅπως εἰσηγηθῇ τροποποίησιν τῆς κειμένης νομοθεσίας : 347 (37).»

Στο σύγγραμμα **«Η Αίτησις Ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της**

Επικράτειας του **Θ. Τσάτσου**, σελ: 177 - 179 αναφέρεται πως δεν επιτρέπεται ο αυθαίρετος καθορισμός πράξεων της διοίκησης, ως κυβερνητικών:

«Η δυσχέρεια εις ήν προσέκρουσε πάντοτε η διάκρισις αυτή έγκειται εις την μη ανεύρεσιν διακριτικού γνωρίσματος προς διαχωρισμόν της κυβερνητικής αφ' ενός και της διοικητικής αφ' ετέρου λειτουργίας.

Αλλά και η βάσει των πολιτικών ελατηρίων διάκρισις, ήτις ανυψούται οχεδόν μέχρι της αληθούς αρχής, από την οποία απορρέει η πολιτική ανάγκη του διαχωρισμού των κυβερνητικών πράξεων από τας διοικητικούς και ήτις εν τέλει είναι ουσιαστική διάκρισις, δεν είναι δυνατόν να αποτελέση νομικόν κριτήριον επαρκώς συγκεκριμένο.

Εξ' άλλου αποκλείεται να θεωρηθώσιν κυβερνητικοί πράξεις πάσαι αι υπό της Κυβερνήσεως οπωσδήποτε διατασσόμεναι αποκλείεται δηλαδή να χρησιμοποιηθή ως κριτήριον ή ιδιότης και μόνον του υποκειμένου της πράξεως αδιακρίτως.

.....
.....

Ορθόν είναι δηλαδή να θεωρώνται κυβερνηταί πράξεις μόνον αι κατά το Σύνταγμα τοιαύται και δέον να αποκλεισθεί ο διά νόμου γενικός ή εκάστοτε αυθαίρετος καθορισμός πράξεων της διοικήσεως ως κυβερνητικών, διότι άλλως, εάν επιτρέπετο δηλαδή ο δια νόμου χαρακτηρισμός και άλλων πράξεων της διοικήσεως ως κυβερνητικών, θα διηνοίγετο ευρεία οδός καταστρατηγήσεως του αρ. 83 του Συντάγματος 1952. Ο τοιούτος προσδιορισμός της έννοιας της κυβερνητικής πράξεως δύναται να διαχαραχθή βάσει δύο, ταυτοχρόνως εφαρμοστέων, κριτηρίων. Το μεν εν έγκειται εις την ύπαρξιν εξουσίας εκπληγαζούσης απ' ευθείας εκ του Συντάγματος ούχι δ' εκ νόμου τίνος, το δ' έτερον συνίσταται εις την κατά συνταγματικήν επιταγήν ίδρυσιν αποκλειστικός Κυβερνητικής Αρμοδιότητος».

Στο σύγγραμμα «**Δίκαιο Διοικητικών Πράξεων**» του **Μιχ. Δ.**

Στασινόπουλου, 1982, σελ. 34 επ. αναφέρεται ότι υιοθετείται η μέθοδος της απαρίθμησης και ταξινομεί τις κατηγορίες εκ του σχετικού καταλόγου του Συμβουλίου της Επικρατείας:

«Αποκλείεται η παραπομπή εις την βούλησιν του νόμου, δηλαδή η αναγνώρισις ως κυβερνητικών πράξεων εκείνων, τας οποίας ο νόμος χαρακτηρίζει ως τοιαύτας, διότι τοιαύτη θεωρία θα κατέληγεν εις αναγνώρισιν ανεξέλεγκτου δικαιώματος του νομοθέτου, ν' αφαιρή από την ακυρωτικήν αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας οιαυδήποτε πράξιν, ην ήθελε κατ' οικείαν κρίσιν κατονομάσει ως κυβερνητικήν, του όπερ θ' αντέκειτο εις το άρθρον 102 του Συντάγματος, ορίζον ότι η κατ' αίτησιν ακύρωσις των πράξεων των διοικητικών οργάνων ανήκει εις το Συμβούλιον της Επικρατείας.....

.....Ενώπιον τοιαύτης ανεπάρκειας των θεωριών τούτων, η κρατούσα, ιδία εν τη γαλλική επιστήμη γνώμη ακολουθεί την πρακτικήν μέθοδον της απαρίθμησης, δεχόμενη ότι κυβερνητικοί πράξεις είναι εκείναι, αι οποίαι περιλαμβάνονται εις τον κατάλογον, όστις έχει βαθμηδόν διαμορφωθή εκ της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίον χαρακτηρίζει εκάστοτε ωρισμένας πράξεις, προσβαλλομένας ενώπιον αυτού, ως κυβερνητικός και τούτω τω λόγω απέχει του δικαστικού αυτών ελέγχου.

Η λύσις αυτή είναι πρακτικώς η μόνη δυνατή. Διότι υφίσταται μεν κατά θεωρίαν ή διάκρισις μεταξύ κυβερνήσεως και διοικήσεως, επί τη βάσει της αποστολής μιας εκάστης, αλλά το ζήτημα, τίνες πράξεις υπηρετούσι πράγματι την μίαν ή την άλλην αποστολήν, είναι κατ' ανάγκην ρευστόν και απόκειται εις την εκτίμησιν της εκάστοτε συγκεκριμένης περιπτώσεως. Επειδή δε η κυρία, αν μη μοναδική, πρακτική συνέπεια της διακρίσεως είναι το ανεξέλεγκτον των κυβερνητικών πράξεων υπό των δικαστηρίων, η κρίσις των δικαστηρίων και δη του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι η πρακτικώς καθορίζουσα την περιοχήν των κυβερνητικών πράξεων.

Εις τον κατάλογον των υπό της νομολογίας χαρακτηριζομένων ως κυβερνητικών πράξεων περιλαμβάνονται αι εξής κατηγορίαι:

α) Αι αναγόμενοι εις τας σχέσεις της εκτελεστικής και της νομοθετικής λειτουργίας, ως π.χ. το διάταγμα περί διαλύσεως της Βουλής, περί διενεργείας βουλευτικών εκλογών, η παράλειψις καταθέσεως

νομοσχεδίου προς ψήφισιν εις την Βουλήν, κλπ.

β) Αι πράξεις δι' ὧν ασκείται η συνταγματική προνομία της χάριτος, καίτοι, υφίσταται και αντίθετος γνώμη, αρνουμενή του κυβερνητικόν χαρακτήρα εις τας πράξεις ταύτας.

γ) Αι πράξεις, δι' ὧν λαμβάνονται μέτρα αποβλέποντα εις την γενικωτέραν εσωτερικὴν και εξωτερικὴν ασφάλειαν της επικράτειας, ὡς εἶναι η κήρυξις πολέμου, η κήρυξις επιστρατεύσεως, η κήρυξις στρατιωτικοῦ νόμου, η λήψις ἐκτάκτων υγειονομικῶν μέτρων κλπ. Παρά τινων θεωροῦνται ὡς κυβερνητικαὶ πράξεις και τα πολεμικά γεγονότα, αι παρά στρατευμάτων προξενούμεναι ζημίαι κλπ. Τούτο εἶνε ὀρθόν, ἐφ' ὅσον πρόκειται περί αλλοδαπῶν στρατευμάτων, διότι τότε η ἐνέργεια ἀνάγεται εις τὰς διευθεῖς σχέσεις, περί ὧν ἀμέσως κατωτέρω. Αι ἐνέργειαι τῶν ημεδαπῶν στρατευμάτων ἐν τῷ ημεδαπῷ ἐδάφει, δὲν φέρουν, κατ' ἀρχήν, κυβερνητικόν χαρακτήρα.

δ) Αι πράξεις αι συνδεόμεναι προς τας μετ' ἄλλων κρατῶν, σχέσεις. Εὐταῦθα υπάγονται ἐιδικώτερον, αι πράξεις αι σχετικαὶ προς την ἐν τῷ ἐξωτερικῷ προστασίαν τῶν ημεδαπῶν, αι προς τας διπλωματικὰς υπηρεσίας διδόμεναι οδηγίαι, η ἀπέλασις αλλοδαποῦ.

Επίσης εὐταῦθα υπάγεται η συνομολόγησις διεθνῶν συμβάσεων ὧν το κύρος δὲν ἐλέγχεται, η ἐρμηνεία αὐτῶν, ὡς και η ἐνέργεια η τείνουσα εις ἀμέσους ἐκτέλεσιν αὐτῶν, π.χ. η ἀρνήσις καταβολῆς ἀποζημιώσεως εις ἑλληνα υπῆκοον, κεκτημένον περιουσίαν ἐν Τουρκίᾳ, κατ' ἐκτέλεσιν σχετικῆς συμβάσεως τοῦ 1926.

Δὲν θεωρεῖται ὅμως ὡς κυβερνητικὴ η ἐνέργεια, η τείνουσα εις ἐκτέλεσιν οὐχὶ αὐτῆς τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ νόμου ἐσωτερικοῦ, ἐκδιδομένου εις ἐκτέλεσιν τῆς διεθνούς συμβάσεως, ἔστω και ἀν' ὅσον ὁ ἐλέγχος τῆς ἐσωτερικῆς ταύτης πράξεως προϋποθέτει ἐρευναν και ἐρμηνείαν τῆς συμβάσεως.

Ὁ κατάλογος οὗτος τῶν θεωρουμένων ὡς κυβερνητικῶν πράξεων, καθίσταται ὁλονὲν βραχύτερος ὡς ἐκ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ἀντιλήψεως, ὅτι η διαφυγὴ ὠρισμένων πράξεων τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἀπὸ του δικαστικῶν ἐλέγχου ἀντίκειται κατὰ βάσιν εις την ἐννοιαν τῆς Πολιτείας δικαίου. Πάντως ὅμως, δὲν δύναται τις νὰ βεβαιώσῃ ὅτι η ὡς ἀνω ἀπαρίθμησις τῶν κυβερνητικῶν πράξεων φέρει περιοριστικόν χαρακτήρα,

διότι η συστολή ή διαστολή των περιπτώσεων εξαρτάται πάντοτε από τας εκάστοτε κρατούσας τάσεις της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικράτειας».

Αντίστοιχες παραπομπές γίνονται στο «**Διοικητικόν Δίκαιον**» του **Μιχαήλ Α. Δενδία**, Τόμος Α, σελ. 155, στο «**Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο**» του **Α. Ι. Τάχου** ένατη έκδοση σελ. 614-615, στο «**Διοικητικό Δίκαιο Γενικό Μέρος**» Τρίτη έκδοση του **Δημήτριου Κόρσου** σελ. 366, στο «**Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο**» Δεύτερη έκδοση του **Π.Δ. Δάγτογλου**, παραγ. **531-532** στα οποία με παρέπεμψαν οι δικηγόροι των αιτητών, αλλά και των καθ' ων η αίτηση.

Η επίδικη απόφαση διορισμού του Εφόρου Φορολογίας αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο με την εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών. Η εισήγηση του Υπουργού Οικονομικών, πολιτικού προϊσταμένου του Υπουργείου Οικονομικών αλλά και του διοικητικού προϊστάμενου του Εφόρου Φορολογίας, αφορούσε στην επιλογή του κατά την κρίση του καταλληλότερου για διορισμό, όπως φαίνεται από την Πρότασή του προς του Υπουργικό Συμβούλιο χωρίς αναφορά σε ανθυποψηφίους ή συγκριτικές αναφορές. Παρά το τελευταίο η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου σκοπούσε στην πλήρωση της θέσης του Εφόρου Φορολογίας υπαγόμενη σε

Τμήμα του Υπουργείου Οικονομικών, δηλαδή στο Τμήμα Φορολογίας, Τμήμα της Δημόσιας Υπηρεσίας. Σύμφωνα με τον επίδικο Νόμο, πρώτος στην διοικητική ιεραρχία βρίσκεται ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών. Εξετάζοντας τα καθήκοντα της θέσης που αφορούν στα καθήκοντα της θέσης Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων καθώς και Εφόρου ΦΠΑ, όπως καθορίζονται σε Νόμους και Κανονισμούς αλλά και σχέδια υπηρεσίας του Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων αλλά και του Διευθυντή Τμήματος Τελωνείων, προκύπτει ότι ο διορισμός δεν αφορούσε ούτε τις σχέσεις του κράτους με άλλα κράτη, ούτε αποφάσεις που προκύπτουν να ανήκουν στην πολιτική εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου, όπως θεσπίζονται από το Σύνταγμα άρθρο 54, ούτε έχει κάποια σχέση ο διορισμός με τις εξουσίες του Προέδρου της Δημοκρατίας όπως προβλέπονται στο Σύνταγμα. Σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσε κατά την άποψή μου να γίνει δεκτό ότι ο διορισμός σε θέση που ανήκει σε Τμήμα της δημόσιας υπηρεσίας δεν θα μπορούσε υπό τις περιστάσεις να χαρακτηριστεί ως Κυβερνητική πράξη, ακόμα και αν δεν ακολουθείτο το αριθμητικό κριτήριο. Ενδεχομένως βεβαίως αν επρόκειτο για θεσμοθέτηση «Επιτρόπου» Φορολογίας ως ανεξάρτητης Αρχής, εκτός της δημόσιας υπηρεσίας και με άλλα από τα καθήκοντα θέσης στη δημόσια υπηρεσία, να μπορούσε να ετίθετο ζήτημα κυβερνητικής πράξης. Δεν είναι όμως αυτή η περίπτωση εδώ και το υποθετικό παράδειγμα ακριβώς τίθεται για να τονιστεί η μη πλήρωση των προϋποθέσεων για να χαρακτηριστεί ο διορισμός του πρώτου τη τάξη στο

Τμήμα Φορολογίας της Δημόσιας Υπηρεσίας ως πράξης κυβερνητικής. Ούτε ο χαρακτηρισμός της πράξης ως κυβερνητικής από τους ίδιους τους καθ' ων η αίτηση, ούτε η εντύπωση που σχηματίστηκε περί πολιτικής απόφασης, ως εκ των εξουσιών που προσέδωσε ο Νόμος στον Υπουργό Οικονομικών και το Υπουργικό Συμβούλιο, θα μπορούσε να αποτελούν απόδειξη περί του ότι πρόκειται για τέτοια πράξη, έξω από τον δικαστικό αναθεωρητικό έλεγχο του διοικητικού δικαστηρίου, ως η εισήγηση των καθ' ων η αίτηση στην σχετική τους επιχειρηματολογία. Ο Νόμος ρύθμισε, ανάμεσα σε άλλα, ειδικότερα την ενοποίηση των Τμημάτων Φόρου Εισοδήματος και Εσωτερικών Προσόδων με την Υπηρεσία ΦΠΑ του Τμήματος Τελωνείων, και τα δύο Τμήματα που ανήκουν στην Δημόσια Υπηρεσία. Ρύθμισε επίσης και τον τρόπο διορισμού προσώπου στη θέση Εφόρου Φορολογίας. Η επιλογή από το νομοθέτη του τρόπου διορισμού και η επιλογή των αρμοδίων οργάνων για τον διορισμό του Εφόρου Φορολογίας, εδώ του Υπουργού Οικονομικών ως υποβάλλοντα Πρόταση και του Υπουργικού Συμβουλίου ως του οργάνου με αποφασιστική αρμοδιότητα, δεν αποτελεί κριτήριο για τον χαρακτηρισμό μίας πράξης ως κυβερνητικής. Όπως αναφέρεται στο σύγγραμμα του **Γ. Τράντα «Οι Κυβερνητικές πράξεις στο μεταίχμιο της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος και του ελέγχου της διακριτικής ευχέρειας της διοικήσεως»**: «Δεν είναι όμως τελικά η πολιτική εξουσία αυτή που προσδιορίζει το περιεχόμενο μιας κυβερνητικής πράξεως αλλά ο ίδιος ο δικαστής. Η κυβερνητική πράξη δεν ορίζεται θετικά από την πολιτικά νομιμοποιημένη

εξουσία αλλά ορίζεται αρνητικά, με κριτήριο την εξουσία ελέγχου του δικαστή. Άλλωστε ένα από τα δογματικά ερωτήματα στα οποία καλείται να απαντήσει η θεωρία της κυβερνητικής πράξεως αφορά τη νομιμοποίηση του δικαστή να μην ελέγχει πράξεις της εκτελεστικής εξουσίας, οι οποίες, βάσει των αρχών που διέπουν τον δικαστικό έλεγχο της διοικητικής δράσεως, θα έπρεπε να υπόκεινται στον έλεγχο του.» Κυρίαρχο κριτήριο εδώ είναι ότι ο διορισμός στην επίδικη θέση θεοπίστηκε βάσει νόμου αλλά αφορά σε θέση χωρίς νέες εξουσίες και αρμοδιότητες αλλά σε θέση με εξουσίες και αρμοδιότητες εκ των σχετικών νόμων και σχεδίων υπηρεσίας ήδη υπαρχόντων. Η απαίτηση «γενικών» προσόντων με τρόπο που να διευρύνεται το πεδίο της διακριτικής ευχέρειας ως προς τις επιλογές διορισμού, χωρίς δηλαδή αναφορά σε ακαδημαϊκά ή επαγγελματικά προσόντα, αφήνει στο αρμόδιο περί τον διορισμό όργανο ευρέα περιθώρια επιλογής και αντίστοιχα στενά περιθώρια αναθεωρητικού ελέγχου των ορίων αυτής της διακριτικής ευχέρειας, αλλά κατά την κρίση μου αυτό δεν καθιστά και την πράξη κυβερνητική, όσο και αν τυχόν ο νομοθέτης στόχευε και στον χαρακτηρισμό αυτό, εκ της αναγωγής της αρμοδιότητας σε πολιτική πράξη. Η απόφαση καταλήγω πως αφορά την έκδοση εκτελεστής διοικητικής πράξης, με την οποία προκύπτουν έννομες συνέπειες εκτελεστές με διοικητικό καταναγκασμό. Με τον επίδικο διορισμό πληρώθηκε θέση με αρμοδιότητες που αφαιρέθηκαν από τις μέχρι πρότινος θέσεις των προϊσταμένων των Τμημάτων και/ή Υπηρεσιών (Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, Υπηρεσία ΦΠΑ). Εκ των περιστάσεων καταλήγω πως δεν αφορά

άσκηση εξουσίας που θα μπορούσε να έχει την σχετική αντιστοίχιση με τις αποφάσεις που η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατέταξε ως κυβερνητικές πράξεις.

Ενόψει των ανωτέρω, έχω καταλήξει ότι η επίδικη απόφαση δεν συνιστά κυβερνητική διοικητική πράξη αλλά εκτελεστή διοικητική πράξη στην σφαίρα του δημοσίου δικαίου και ως εκ τούτου πληρούνται η μία εκ των προϋποθέσεων παραδεκτού των προσφυγών και η σχετική προδικαστική ένσταση απορρίπτεται.

Το δεύτερο που θα πρέπει να εξεταστεί, είναι η προδικαστική ένσταση των καθ' ων η αίτηση ότι οι αιτητές στερούνται εννόμου συμφέροντος να προσβάλουν την παρούσα απόφαση, καθότι η ίδιοι δεν πληρούσαν τα «προσόντα» του Νόμου 70(Ι)/2014 ειδικότερα δε κανένας από αυτούς δεν είχε προταθεί από τον Υπουργό Οικονομικών.

Οι καθ' ων η αίτηση δεν αμφισβητούν το γεγονός ότι όλοι οι αιτητές καταχώρισαν την προσφυγή ενόψει του ότι ως κατέχοντες ανώτερες θέσεις στα Τμήματα Φορολογίας πληρούσαν και με το παραπάνω κατά την άποψη τους τα προσόντα διορισμού στην επίδικη θέση, για την οποία ο Νόμος το μόνο που απαιτεί βάσει του άρθρου 4(1) του Ν. 70(Ι)/2014 είναι να προτείνεται ο

υποψήφιος από τον Υπουργό Οικονομικών, να μην υπερβαίνει την ηλικία των 65 ετών κατά την ημερομηνία διορισμού του και να είναι κρατικός υπάλληλος ή μη, υψηλού επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου και εγνωσμένης μόρφωσης και πείρας σε φορολογικά θέματα και στην περί φορολογίας νομοθεσία της Δημοκρατίας ή άλλων χωρών. Παρόλα αυτά, υποστηρίζουν ότι οι αιτητές στερούνται εννόμου συμφέροντος καθ' ότι το Άρθρο 146(2) του Συντάγματος προϋποθέτει για την άσκηση προσφυγής την προσβολή ιδίου συμφέροντος του επιζητούντος την αναθεώρηση διοικητικής απόφασης, πράξης ή παράλειψης. Το συμφέρον το οποίο επηρεάζεται θα πρέπει εξηγούν να έχει νομικό έρεισμα, δηλαδή πρέπει να εκπορεύεται από τα νομικά δικαιώματα του προσφεύγοντος. Σε αντίθεση με αυτή την απαίτηση, οι αιτητές δεν ήταν υποψήφιοι οι ίδιοι, για να θεωρηθεί ότι επήλθε βλάβη στα δικαιώματά τους και η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για διορισμό του Εφόρου Φορολογίας δεν παράγει αποτελέσματα ειδικά για τους αιτητές, κατά την άποψη των καθ' ων η αίτηση, αφού δεν υπάρχει θεσμικώς προνοούμενη διαδικασία στα πλαίσια της οποίας θα μπορούσε να εντάσσεται το αίτημά τους προς άσκηση διοικητικής αρμοδιότητας. Συνεπώς κατά την άποψή τους, οι λόγοι ακύρωσης δεν προβάλλονται μετ' εννόμου συμφέροντος, αφού ενδεχόμενη επιτυχία τους δεν θα ωφελούσε τους αιτητές και οι προσφυγές τους είναι αλυσιτελείς. Επικαλέστηκαν δε ως εκ τούτου, ότι το ένδικο βοήθημα δεν μπορεί να οφελέσει τους αιτητές.

Οι αιτητές αντίθετα εισηγούνται απόρριψη της προδικαστικής ένστασης, καθ' ότι έχουν έννομο συμφέρον να προσβάλουν τον διορισμό του ενδιαφερόμενου μέρους εκπορευόμενου από το ατομικό δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης που κατοχυρώνεται από το Αρ. 28 του Συντάγματος, με παραπομπή στη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου (Άννα Ηλία κ.α. ν. Δημοκρατίας (1999) 3 Α.Α.Δ. 884-896).

Η προδικαστική ένσταση περί έλλειψης εννόμου συμφέροντος παραβλέπει κατά την άποψή μου, ότι οι αιτητές προσβάλλουν την συνταγματικότητα του Νόμου, ο οποίος δια των διατάξεών του εξαιρεί από την σχετική διαδικασία τις διαδικασίες που καθορίζονται από τον περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο (Ν.1/90) για θέσεις πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής, όπου προβλέπεται προκήρυξη της θέσης στο ευρύ κοινό (είτε δημοσίους υπαλλήλους είτε ιδιώτες) καθώς και νομοθετημένη διαδικασία που αποσκοπεί στην διασφάλιση της ισότητας μεταξύ των υποψηφίων και καταλήγει στην άσκηση των αποφασιστικών αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, στην οποία εναποθέτει κατά την εισήγησή τους το Σύνταγμα τον διορισμό σε θέσεις στην δημόσια υπηρεσία. Σχετική θεωρώ την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην οποία με παρέπεμψαν οι αιτητές, στην οποία τέθηκε ζήτημα έλλειψης εννόμου συμφέροντος των αιτητών ως εκ της μη κατοχής προσόντων και/ή ιδιοτήτων που δεν τους επέτρεψαν να διεκδικήσουν τις επίδικες εκεί δημόσιες θέσεις, **Ηλία κ.α. ν. Δημοκρατίας (1999)**

3 Α.Α.Δ. 884-896. Παραθέτω το σχετικό απόσπασμα:

«Οι συνεκδικαζόμενες προσφυγές διακρίνονται, ανάλογα με το αντικείμενο τους σε δύο κατηγορίες

(α) Προσφυγές που στρέφονται κατά των αποφάσεων της Ε.Δ.Υ., βάσει των οποίων πληρώθηκαν οι θέσεις (με το διορισμό των ενδιαφερομένων προσώπων), για τις οποίες οι αιτητές είχαν διεκδικήσει. Το γεγονός ότι, σε ορισμένες από αυτές - (539/98, 540/98, 553/98, 563/98, 570/98, 570/98, 932/98) - προσβάλλονται διαζευκτικά οι αποφάσεις και με αναφορά στον αποκλεισμό των αιτητών, βάσει του ίδιου του νόμου του οποίου αμφισβητείται η συνταγματικότητα, δεν αναιρεί τη νομιμοποίηση τους να προσβάλουν τις αποφάσεις. Απουσιάζει το στοιχείο της παράλληλης επιδοκιμασίας και αποδοκιμασίας της ίδιας απόφασης προς προσπορισμό μεγαλύτερου οφέλους, γεγονός που θα παρενέβαλλε εμπόδια στις διεκδικήσεις των αιτητών. Στην ουσία, οι αποφάσεις προσβάλλονται για διαζευκτικούς νομικούς λόγους, οι οποίοι σύννομα μπορεί να προβληθούν. Εφόσον ο νόμος ήθελε κριθεί συνταγματικός, ο αποκλεισμός των αιτητών, βάσει των διατάξεών του, θα μπορούσε να στοιχειοθετήσει νομικό λόγο προς αναθεώρηση των αποφάσεων.

Το ενδιαφέρον των αιτητών εντοπίζεται στην κατοχή των προσόντων για διορισμό στις θέσεις που πληρώνονται και η νομιμοποίησή τους στον αποκλεισμό τους από τη διεκδίκηση των θέσεων. Το συμφέρον, αναγκαίο προς νομιμοποίηση του προσφεύγοντος να προσβάλει πράξη ή απόφαση, δεν εξισούται με αχώριστο δικαίωμα αλλά με το ιδιαίτερο έρεισμα του προσφεύγοντος να αμφισβητήσει την απόφαση - (βλ. Γεωργίου κ.ά. ν. Παναγή κ.ά. και Κυπριακής Δημοκρατίας (1997) 3 Α.Α.Δ. 81, Κυπριακή Δημοκρατία κ.ά. ν. Συμβουλίου Βελτιώσεως Γερίου κ.ά., (1998) 3 Α.Α.Δ. 210, Σεργίδου ν. Δήμου Λευκωσίας κ.ά. (1998) 3 Α.Α.Δ. 189). Στην προκειμένη περίπτωση, το συμφέρον των αιτητών πηγάζει από τις διεκδικήσεις των ιδίων να τύχουν διορισμού και ο επηρεασμός τους από τον αποκλεισμό τους ως δυνητικά υποψηφίων - (βλ. μεταξύ άλλων, Παπαρίδης ν. ΑΗΚ,

Υπόθεση Αρ. 12/94, 17/03/1995. Μενελάου κ.ά. ν. Δημοκρατίας κ.ά. (1996) 3 Α.Α.Δ. 370).»

Τα προσόντα και η πείρα των αιτητών παρατέθηκαν στις Ενστάσεις από τους καθ' ων η αίτηση και εκτενώς αναφέρθηκαν ανωτέρω. Πρόκειται για ανώτερους στην ιεραρχία λειτουργούς στα Τμήματα Εσωτερικών Προσόδων και Υπηρεσία ΦΠΑ, τα οποία ενοποιήθηκαν σε Τμήμα Φορολογίας. Υποστηρίζουν πως ως εκ της κατοχής των προσόντων τους και της πείρας τους, αλλά και αυτών που απαιτούνται για διορισμό στην επίδικη θέση, έχουν έννομο συμφέρον να ασκήσουν προσφυγή και στα πλαίσια αυτής να προσβάλουν την συνταγματικότητα του Νόμου στο μέτρο που ο Νόμος αυτός τους αποκλείει από τον διορισμό. Το επιχείρημα των καθ' ων η αίτηση, πως το γεγονός ότι ο ίδιος ο Νόμος προβλέπει ως «προσόν» και την Πρόταση του Υπουργού Οικονομικών προς το Υπουργικό Συμβούλιο, κάτι που δεν εξασφάλισαν οι αιτητές, τους στερεί το έννομο συμφέρον να καταχωρίσουν προσφυγή, φαίνεται να παραβλέπει πως νομοθετήματα που προβλέπουν διαδικασίες και/ή προσόντα για διεκδίκηση θέσεων στο δημόσιο δυνατόν να τύχουν παρεμπόμπτος συνταγματικού ελέγχου στα πλαίσια προσφυγής κατά της απόφασης με την οποία πληρώθηκε η θέση, για την οποία θεωρούν ότι στα πλαίσια του Συντάγματος θα οφείλετο να τους παρασχεθεί η ευκαιρία να την διεκδικήσουν.

Έχοντας υπόψη την πιο πάνω νομολογία, θεωρώ πως οι αιτητές δεν στερούνται εννόμου συμφέροντος για προσβολή της επίδικης απόφασης και οι προσφυγές κρίνονται παραδεκτές.

Προχωρώ να εξετάσω τον πρώτο κοινό λόγο ακυρώσεως, σύμφωνα με τον οποίο η προσβαλλόμενη απόφαση, αντικείμενο των προσφυγών, είναι το προϊόν εφαρμογής νομοθεσίας ήτοι του άρθρου 4 του Νόμου 70(Ι)/2014, η οποία είναι αντισυνταγματική, καθ' ότι παραβιάζει τα άρθρα 122, 123, 124 και 125 του Συντάγματος.

Οι αιτητές ισχυρίζονται ότι η επίδικη θέση αποτελεί «δημόσια θέση» εντός της έννοιας των Αρ. 122-125 του Συντάγματος, βάσει των οποίων το μόνο αρμόδιο σώμα για την πλήρωσή της είναι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, η ανάθεση της αρμοδιότητας από το άρθρο 4 του Νόμου 70(Ι)/2014 στο Υπουργικό Συμβούλιο αντί στην ΕΔΥ, παραβιάζει έκδηλα τα άρθρα 122-125 του Συντάγματος. Παρέπεμψαν στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Ηλία κ.α. ν. Δημοκρατίας** (1999) 3 Α.Α.Δ. 884, **Δημοκρατία ν. Γιάλλουρου κ.α.** (1995) 3 Α.Α.Δ. 363, και **Μευελάου κ.α. ν. Δημοκρατίας** (1996) 3 Α.Α.Δ. 370, στις οποίες τονίστηκε πως το άρθρο 28 του Συντάγματος διασφαλίζει την ίση μεταχείριση των πολιτών και την παροχή ίσων ευκαιριών στους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας να διεκδικήσουν

θέσεις στο Δημόσιο, για τις οποίες αρμόδια είναι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, ανεξάρτητο όργανο της Δημοκρατίας. Προέβησαν σε εκτενή αναφορά στους όρους υπηρεσίας, στα απαιτούμενα προσόντα, καθώς και στα καθήκοντα της θέσης του Εφόρου Φορολογίας, όπως αυτά προκύπτουν από την ανάγνωση των άρθρων του περί Τμήματος Φορολογίας Νόμου του 2014 (Ν.70(I)/2014), σύμφωνα με τα οποία προκύπτει ενοποίηση των Τμημάτων καταργείται η θέση και το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων, αλλά ο Έφορος Φορολογίας ασκεί τα καθήκοντα που αναφέρονται σε νόμους, κανονισμούς και σχέδια υπηρεσίας που αφορούν σε αρμοδιότητες του Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων και Εφόρου ΦΠΑ. Ο Έφορος Φορολογίας προΐσταται του Τμήματος Φορολογίας το οποίο υπάγεται στη Δημόσια Υπηρεσία, ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών προΐσταται διοικητικά του Εφόρου και του λοιπού προσωπικού του Τμήματος Φορολογίας, για να υποστηρίξουν ότι η θέση είναι «δημόσια θέση» εντός της έννοιας του άρθρου 122 του Συντάγματος και ως εκ τούτου αρμόδιο για την πλήρωσή της βάσει του Συντάγματος ήταν η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

Οι καθ' ων η αίτηση υποστήριξαν ότι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας στην οποία γίνεται αναφορά στο Σύνταγμα και δη στα άρθρα 122-125 δεν υφίσταται πλέον, βάσει της νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου (**Vincent Poutros v. The Cyprus Telecommunications Authority**, (1970) 3 ΑΑΔ

281, *D.Theodorides and others v. S. Ploussiou* (1976) 3 AAD 319, *Koupepides v. The Republic* (1980) 3 CLR 258, *Republic v. Kyriacos Kyriacou* (1987) 3 AAD 1189), αλλά τα ζητήματα των δημοσίων υπαλλήλων χειρίζεται η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας βάσει πλέον μόνο του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Ν.1/90), ο οποίος όμως παρέχει ευχέρεια και σε άλλους Νόμους να ρυθμίζουν τα των δημοσίων θέσεων διαφορετικά. Εκ των ορισμών των όρων στο άρθρο 2 του Νόμου «δημόσιος υπάλληλος», ως αυτός που κατέχει δημόσια θέση και της «δημόσιας θέσης» ως θέσης στην δημόσια υπηρεσία και της «δημόσιας υπηρεσία», ως κάθε υπηρεσία που υπάγεται στην Δημοκρατία, από την οποία εξαιρούνται ρητά θέσεις σε ανεξάρτητες υπηρεσίες που αναφέρονται και περιγράφονται στον ορισμό του όρου όπως επίσης εξαιρείται και «υπηρεσία σε οποιαδήποτε θέση αναφορικά με την οποία γίνεται διαφορετική πρόνοια με νόμο», συνάγεται κατά την θέση τους, πως τα ζητήματα μπορούν να τύχουν ρύθμισης με νέο Νόμο, για να ακολουθούνται άλλες διαδικασίες πλήρωσής τους. Στην προκειμένη περίπτωση λόγοι δημοσίου συμφέροντος, επεξηγούν οι καθ' ων η αίτηση, επέβαλλαν να ρυθμιστεί ο διορισμός του Εφόρου Φορολογίας σε άλλα πλαίσια και με πενταετή θητεία, αρμοδιότητα την οποία δεν θα μπορούσε να έχει η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Ο περί Τμήματος Φορολογίας Νόμος, είναι ο άλλος Νόμος που ρυθμίζει τα ζητήματα διαφορετικά όπως προνοείται πως δύναται να συμβεί στο άρθρο 2 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Ν.1/90). Παραπέμπουν στις διαδικασίες που προβλέπονται στο Νόμο για να τονίσουν

κυρίως το γεγονός ότι βάσει του άρθρου 4(9)(β) του Ν.70(Ι)/2014, σε περίπτωση διορισμού στη θέση Εφόρου Φορολογίας υπαλλήλου που κατέχει μόνιμη θέση στην κρατική υπηρεσία ή σε δήμο ή σε άλλο νομικό πρόσωπο ή οργανισμό δημοσίου δικαίου, τότε η αρχή που τον διόρισε ή τον προήξε στην θέση αυτή «οφείλει να του παράσχει άδεια άνευ απολαβών για όλη τη διάρκεια του διορισμού του ως Εφόρου Φορολογίας» και «καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού του, ο Έφορος Φορολογίας δεν διεκπεραιώνει τις αρμοδιότητες εξουσίες και καθήκοντα της «δημοσιοϋπαλληλικής» θέσης που κατέχει». Εκ του γεγονότος επομένως εισηγούνται, της ύπαρξης ειδικότερου και μεταγενέστερου νόμου, που ρυθμίζει το ζήτημα διαφορετικά και των ανωτέρω, που αναφέρονται στο Νόμο, ως προς την μη άσκηση των «δημοσιοϋπαλληλικών» καθηκόντων του ενόσω ασκεί καθήκοντα Εφόρου Φορολογίας, συνάγεται ότι ο μεταγενέστερος αυτός Νόμος ρυθμίζει τα του διορισμού, σε συμφωνία και με τις διατάξεις του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου (Ν.1/90) που το επιτρέπουν. Για την σκοπιμότητα της σχετικής ρύθμισης του Ν.70(Ι)/2014, οι καθ' ων η αίτηση παρέπεμψαν στην Εισηγητική Έκθεση που κατατέθηκε με το νομοσχέδιο, η οποία επισυνάφθηκε ως Παράρτημα 1 στη γραπτή αγόρευση των καθ' ων η αίτηση. Στην παράγραφο 5 της Εισηγητικής Έκθεσης αναφέρεται ως ακολούθως:

«Τα άρθρα 4 και 5 του Νομοσχεδίου καθορίζουν τον τρόπο διορισμού της διευθυντικής ομάδας του Τμήματος Φορολογίας. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την νέα οργανωτική δομή του Τμήματος, η οποία

Βασίζεται επί των βέλτιστων διεθνών πρακτικών, θα υπάρχει ένας Έφορος Φορολογίας και αριθμός Βοηθών Εφόρων Φορολογίας, που δεν θα υπερβαίνει τους τρεις. Η διευθυντική ομάδα θα διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο με αιτιολογημένη απόφαση και μετά από πρόταση του Υπουργού Οικονομικών. Το συμβούλιο του Εφόρου θα είναι διάρκειας 5 ετών ενώ για το Βοηθό θα είναι διάρκειας 4 ετών, με δικαίωμα ανανέωσης μιας επιπρόσθετης θητείας. Είναι γεγονός ότι μέσω του Νομοσχεδίου αυτού καθίσταται ανεπιθύμητη η κατάληψη της θέσης του Εφόρου για μεγάλο χρονικό διάστημα. Η μακροπρόθεσμη διατήρηση της θέσης προκαλεί χωλότητα και αποτελμάτωση, αντί συνεχούς βελτίωσης και ανανέωσης που απαιτείται από μια σύγχρονη φορολογική διοίκηση. Οι διατάξεις του Νομοσχεδίου που περιορίζουν τους Εφόρους σε περιορισμένο αριθμό θητειών και ετών ανά θητεία προβλέπουν προστασία έναντι των κινδύνων αυτών σε μακροπρόθεσμο επίπεδο και δεν τίθενται υπό αμφισβήτηση. Αυτή η προστασία θα διακυβευόταν βραχυπρόθεσμα (για επόμενα 5 με 10 τα οποία είναι ζωτικής σημασίας για την αναδιοργάνωση της διοίκησης) αν ο νόμος δεν ήταν συνεπής στον αποκλεισμό οποιουδήποτε προσώπου που ήδη υπηρέτησε σε θέση Εφόρου για περισσότερα από 5 έτη, στο διορισμό του (άρθρο 4 του νομοσχεδίου).».

Τέθηκε περαιτέρω ο ισχυρισμός, ότι η ΕΔΥ ούτως ή άλλως δεν θα μπορούσε να διορίσει τον Έφορο Φορολογίας με 5ετή σύμβαση, αφού η ΕΔΥ διορίζει μόνο σε μόνιμες θέσεις. Η επίδικη θέση δεν ενέχει, όπως τονίζουν, το στοιχείο της μονιμότητας.

Αντίστοιχες είναι και οι θέσεις που προβλήθηκαν εκ μέρους του ενδιαφερόμενου μέρους, με επίκληση και της ταχύτητας με την οποία θα έπρεπε να γίνει ο διορισμός στη θέση του Εφόρου Φορολογίας, ως εκ των

υποχρεώσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας βάσει του Μνημονίου, για ενοποίηση των Τμημάτων Φορολογίας και την ανάληψη καθηκόντων, και για τον λόγο αυτό, εξηγείται, επιβλήθηκε η επιλογή του διορισμού από το Υπουργικό Συμβούλιο ως ειδικού τρόπου διαχείρισης των κρίσιμων οικονομικών συνθηκών και άμεσης ρύθμισης των δημοσιονομικών ζητημάτων, επιχειρηματολογία όμως που βρίσκεται εκτός των θέσεων των καθ' ων η αίτηση, ενώ προέρχεται από το ενδιαφερόμενο μέρος, το οποίο κωλύεται βάσει της νομολογίας να υποστηρίξει την επίδικη απόφαση με άλλους ισχυρισμούς από αυτούς τους καθ' ων η αίτηση.

Έχω εξετάσει ενδελεχώς τις αντίστοιχες θέσεις. Αυτό που προέχει να εξεταστεί είναι ο κύριος ισχυρισμός των καθ' ων η αίτηση, ότι η εξέταση του λόγου ακυρώσεως περί της παράβασης των άρθρων 122-125 του Συντάγματος είναι αδύνατη, καθ' ότι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας η οποία προβλέπεται στο Σύνταγμα δεν υπάρχει πλέον και ότι η μόνη ρύθμιση που υπάρχει σε ότι αφορά τον διορισμό και την προαγωγή των δημοσίων υπαλλήλων είναι ο περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμος, (Ν.1/90).

Σύμφωνα με το άρθρο 122 του Συντάγματος, ο όρος «δημόσια θέσις ή αξίωμα» σημαίνει θέσιν ή αξίωμα εν τη δημόσια υπηρεσία, ο όρος «δημόσιος υπάλληλος» δηλοί του κατέχοντα μονίμως ή προσωρινώς δημοσίαν θέσιν ή αξίωμα ή του αναπληρούντα τον μόνιμον κάτοχον και ο όρος «δημόσια υπηρεσία» σημαίνει

υπηρεσίαν υπαγομένην εις την Δημοκρατίαν, **πλην της υπηρεσίας εν τω στρατώ ή εν τοις σώμασιν ασφαλείας της Δημοκρατίας** και περιλαμβάνει υπηρεσίαν παρά τω Οργανισμώ Εσωτερικών Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, τω Ραδιοφωνικώ Ιδρύματι Κύπρου και τω Οργανισμώ Ηλεκτρισμού Κύπρου και παρ' οιοδήποτε ετέρω νομικώ προσώπω δημοσίου δικαίου ή παρ' οιοδήποτε ετέρω οργανισμώ δημοσίου δικαίου άνευ νομικής προσωπικότητας, ιδρυόμενοι προς το δημόσιον συμφέρον υπό νόμου, των οποίων τα κεφάλαια είτε παρέχονται είτε είναι ηγγυημένα υπό της Δημοκρατίας, εν ή δε περιπτώσει η επιχείρησις ασκείται αποκλειστικώς υπό τοιούτου νομικού προσώπου ή οργανισμού, εφ' όσον η διοίκησις αυτού τελεί υπό τον έλεγχον της Δημοκρατίας. Ο εν αρχή όρος δεν περιλαμβάνει όμως υπηρεσίαν εις θέσιν ή αξίωμα ου ο διορισμός ή η πλήρωσις δυνάμει του Συντάγματος ενεργείται από κοινού υπό του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας, ουδέ υπηρεσίαν εργατών, εκτός εάν ούτοι απασχολώνται τακτικώς ως εργάται εις μόνιμα έργα της Δημοκρατίας ή οιοδήποτε εκ των ειρημένων νομικών προσώπων ή οργανισμών».

Σύμφωνα με το άρθρο 125.1 του Συντάγματος «**Επιφυλασσομένης πάσης ετέρας εν τω Συντάγματι ρητής διατάξεως περί οιοδήποτε των εν τη παρούση παραγράφω θεμάτων** και τηρουμένων των διατάξεων οιοδήποτε νόμου, η επιτροπή δημοσίας υπηρεσίας **οφείλει** να κατανέμη τας δημοσίας θέσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων **και να διορίζη**, μονιμοποιή, εντάσση εις την

δύναμιν των μονίμων ή των δικαιουμένων συντάξεως υπάλληλων, προάγη, μεταθέτη, καθιστά συνταξιούχους δημοσίους υπαλλήλους και να ασκή πειθαρχικήν εξουσίαν επ' αυτών, περιλαμβανομένων της απολύσεως ή της απαλλαγής από των καθηκόντων αυτών.

Στην απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Μενελάου και άλλοι ν. Δημοκρατίας (1996) 3 Α.Α.Δ. 370**, αποφασίστηκε ότι:

«Κρινόμενη κάτω από οποιαδήποτε σκοπιά, η απόφαση για το διορισμό των ενδιαφερομένων προσώπων καταφαίνεται ως αντιφατική προς το Σύνταγμα, αντίθετη προς το νόμο και παραβιαστική των αρχών της χρηστής διοίκησης. Η απόφαση βρίθει παρανομιών. Υπόκειται σε ακύρωση για κάθε ένα από τους λόγους που καθορίζονται πιο κάτω:-

1. Παραβιάζει το Σύνταγμα, το οποίο εναποθέτει την εξουσία για τη διενέργεια διορισμών στη Δημόσια Υπηρεσία αποκλειστικά στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Βουλής ο διορισμός υπαλλήλων σε δημόσιες θέσεις. Ο διορισμός υπαλλήλων στη Δημόσια Υπηρεσία αποτελεί αμιγή διοικητική πράξη. Αποκλείεται η ανάμειξη της Βουλής, κατά τρόπο άμεσο ή έμμεσο, στο πεδίο διορισμών. (Βλέπε, μεταξύ άλλων, **Δημοκρατία ν. Βουλής των Αντιπροσώπων (Αρ. 3) (1992) 3 Α.Α.Δ. 458.**) Η πρόσληψη μόνιμου όσο και έκτακτου προσωπικού ανάγεται αποκλειστικά και ουσιαστικά στην αρμοδιότητα της Δημόσιας Υπηρεσίας. (Βλέπε, μεταξύ άλλων, **Tryfonos ν. Republic (1985) 3 C.L.R. 2555. Κυπριακή Δημοκρατία ν. Γιάλλοορου κ.Α. (1995) 3 Α.Α.Δ. 363.** Πρέπει να διευκρινίσουμε ότι, ούτε ο Ν.99/85 παρέχει εξουσία στη Βουλή να προβαίνει σε διορισμούς εκτάκτων υπαλλήλων, αλλά ούτε και η μη επιψήφιση απαγορευτικού νόμου θα μπορούσε να ερμηνευθεί ως επαγόμενη τέτοια απόφαση. Η αναφορά μας στις επιπτώσεις της μη έκδοσης απαγορευτικού νόμου συναρτάται άμεσα και

αποκλειστικά με την ερμηνεία του γεγονότος αυτού από τις Κυβερνητικές Αρχές ως συνιστώντος πράξη διορισμού.

Ούτε στο Υπουργικό Συμβούλιο παρέχεται αρμοδιότητα για το διορισμό υπαλλήλων στη Δημόσια Υπηρεσία. Η αρμοδιότητα για διορισμούς σε δημόσιες θέσεις ανήκει αποκλειστικά στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, ανεξάρτητο όργανο της Δημοκρατίας.

Το Σύνταγμα αποκλείει την ανάμειξη κάθε οργάνου της πολιτικής εξουσίας από την άσκηση της λειτουργίας για τη στέλεχωση της Δημόσιας Υπηρεσίας. (Βλέπε αποφάσεις Charilaos Frangoulides (No. 2) and the Republic.....). Στην πρόσφατη απόφαση **Δημοκρατία v. Κωνσταντινίδη**, A.E. 2137 - 21.5.96, (απόφαση πλειοψηφίας), επαναλαμβάνεται η αρχή βάσει της οποίας αποκλείεται η ανάμειξη της Εκτελεστικής Εξουσίας στη στελέχωση της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Το Άρθρο 122 του Συντάγματος καθιστά την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας τη μόνη αρχή με αρμοδιότητα για τη διενέργεια διορισμών και προαγωγών στη Δημόσια Υπηρεσία. Μόνη εξαίρεση αποτελεί η πρόσληψη εργατών για την εκτέλεση παροδικής εργασίας. **Η συνταγματική θέση, η οποία διατυπώνεται στο Άρθρο 122, αντανakλάται, τόσο στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο του 1967 (N.33/67), όσο και το νόμο που τον αντικατέστησε, το N.1/90.**

Ο Ν.99/85 δεν παρέχει εξουσία στη Βουλή για την επιλογή των διορισθησομένων ως εκτάκτων υπαλλήλων στη Δημόσια Υπηρεσία. Η εξουσία της περιορίζεται στη διαπίστωση της ανάγκης για την πρόσληψη εκτάκτων δημοσίων υπαλλήλων. Είναι ο περιορισμός της εξουσίας της Βουλής, στη διαπίστωση της ανάγκης για τις προσλήψεις, που κρίθηκε ότι καθιστούσε το νόμο συνταγματικά παραδεχτό - (**Pres, of Republic v. House of R/ntatives** (1985) 3 C.L.R. 2137 - απόφαση πλειοψηφίας) - και την εξουσία που αποδόθηκε στη Βουλή διακριτέα από εκείνη που προβλεπόταν σε προηγούμενο νόμο που κρίθηκε αντισυνταγματικός - (**Pres, of Republic v. House of R/ntatives** (1985) 3 C.L.R. 1724).

Οι διορισμοί ήταν εκ προοιμίου, ανεξάρτητα από οποιοδήποτε άλλο υπολογισμό, αδύνατοι, εφόσο δε ατοικειοθετήθηκαν από τα

δικαιολογητικά που καταχωρήθηκαν από τον Υπουργό των Οικονομικών οι προϋποθέσεις για τη διενέργειά τους. Μόνο όπου τα στοιχεία τα οποία κατατίθενται είναι σύμφωνα με το νόμο, η μη επιψήφιση απαγορευτικού νόμου παρέχει δικαίωμα για τις προσλήψεις. Το άρθρο 3(3) του Ν.99/85 ρητά προβλέπει ότι προσλήψεις μπορεί να γίνουν μόνο, εφόσο τηρηθούν οι προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 3(1) για τους διορισμούς, η σημαντικότερη των οποίων είναι ο καθορισμός της χρονικής διάρκειας των διορισμών.

.....

.....

Ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη επιφύλαξη ως προς την εγκυρότητα της απόφασης, είναι αναντίλεκτο ότι οι διορισμοί δεν έγιναν από το όργανο που εξυπακούεται από το Ν.99/85. Εφόσο τεκμηριωθεί η εξουσιοδότηση για την πρόσληψη έκτακτου προσωπικού, οι διορισμοί διενεργούνται «... επί τη βάσει της υφιστάμενης διαδικασίας ...», που δεν είναι, ούτε θα μπορούσε να είναι, άλλη από την προβλεπόμενη από το Σύνταγμα και τον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο διαδικασία για την πρόσληψη δημοσίων υπαλλήλων. Άξονα της διαδικασίας αυτής αποτελεί η παραπομπή της πλήρωσης της θέσεως στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

.....

.....

Ο νόμος δε διαγράφει τις προϋποθέσεις για την επιλογή του προσωπικού το οποίο θα διοριστεί. Το νομικό καθεστώς που διέπει τις προσλήψεις στη Δημόσια Υπηρεσία είναι εκείνο που καθορίζεται στον περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο του 1990 (Ν.1/90). Προϋπόθεση για το διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία, σε προσωρινή ή μόνιμη θέση, αποτελεί η κατοχή των προβλεπόμενων από τα σχέδια υπηρεσίας προσόντων. (Βλέπε άρθρο 31, Ν.1/90 - επίσης άρθρο 33, Ν.33/67.) Συνεπώς, ο διορισμός των 50 από τα 129 ενδιαφερόμενο πρόσωπα, τα οποία δεν κατείχαν τα προσόντα για διορισμό στις θέσεις που τους δόθηκαν, ήταν νομικά αδύνατος.

3. Παραβίαση των αρχών της χρηστής διοίκησης.

Πρώτο, η ανάγκη για την πρόσληψη εκτάκτων στη Δημόσια Υπηρεσία δε διερευνήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, σε βαθμό που να διαπιστώνεται η ανάγκη σε όλο το φάσμα της υπηρεσίας, ούτε η απόφαση

για τη διενέργεια των συγκεκριμένων προσλήψεων σχετίζεται με τις ιδιαιτερότητες των αναγκών στα συγκεκριμένα τμήματα. Γνώμονα για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αποτέλεσε η επιθυμία πρόσληψης των συγκεκριμένων προσώπων, ανεξάρτητα από τις λειτουργικές ανάγκες της Δημόσιας Υπηρεσίας και, ακόμα χειρότερο, ανεξάρτητα από το αν κατείχαν τα απαιτούμενα προσόντα. Η απόφαση, τόσο για την πλήρωση των συγκεκριμένων θέσεων, όσο και για την επιλογή των ενδιαφερομένων προσώπων, στερείται ολοσχερώς αιτιολογίας. Δεν εξετάστηκαν οι διεκδικήσεις οποιοσδήποτε άλλου για πρόσληψη ως εκτάκτου, ούτε η επιλογή των ενδιαφερομένων προσώπων συσχετίστηκε με τις διεκδικήσεις των αιτητών για διορισμό ή οποιουδήποτε άλλου ωρομισθίου που ήταν στην ίδια θέση.

Προς καθοδήγηση των πάντων για τη σύννομη λειτουργία της Διοίκησης, θα συνοψίσουμε τις βασικές αρχές που διέπουν διορισμούς στο δημόσιο, όπως αυτές προκύπτουν από το Σύνταγμα και τους συνάδοντας προς αυτό νόμους:-

(α) Μόνο αρμόδιο σώμα για τη διενέργεια προσλήψεων στη Δημόσια Υπηρεσία, σε μόνιμη ή προσωρινή θέση, είναι η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας και κανένα άλλο όργανο.

(β) Καμιά θέση στη Δημόσια Υπηρεσία (εκτός από θέσεις αποκλειστικά προαγωγής) δεν πληρούται χωρίς να προηγηθεί η δημόσια προκήρυξή της. Η υποχρέωση για δημοσίευση επιβάλλεται από την αρχή της ισότητας, η οποία κατοχυρώνεται στο Άρθρο 28 του Συντάγματος. Το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης από τις διοικητικές αρχές και όργανα του κράτους αποτελεί ατομικό δικαίωμα του πολίτη - Άρθρο 28 - και αντίστοιχη υποχρέωση της Πολιτείας να το διασφαλίσει αποτελεσματικά - Άρθρο 35. Η προκήρυξη θέσεων στο δημόσιο επιβάλλεται γενικότερα, προς διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος, για την αξιοκρατική στελέχωση της Δημόσιας Υπηρεσίας.

(γ) Κανένας δεν μπορεί να διοριστεί σε δημόσια θέση, εκτός εάν κατέχει τα υπό του σχεδίου υπηρεσίας προβλεπόμενα προσόντα.»

Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην απόφαση **Κυπριακή Δημοκρατία ν. Γιάλλουρου και Άλλοι (1995) 3 Α.Α.Δ. 363** αποφάσισε

ότι:

«(α) Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος του 1990 (Ν 1/90) καθιστά, σε συμφωνία με το Σύνταγμα, την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας τη μόνη αρχή με αρμοδιότητα για τη στελέχωση της Δημόσιας Υπηρεσίας. Η διαδικασία για την πλήρωση των θέσεων και τα κριτήρια για την επιλογή των καλύτερων υποψηφίων καθορίζεται στο νόμο.

(β) Οι προαγωγές επηρέασαν άμεσα τα συμφέροντα των εφεσιβλήτων για διεκδίκηση των ίδιων θέσεων. Το συμφέρον το οποίο απαιτεί το Άρθρο 146.2 για τη νομιμοποίηση προσώπου να προσφύγει συναρτάται, στην περίπτωση δημοσίων υπαλλήλων, με την υπηρεσιακή τους υπόσταση και τις διεκδικήσεις τους για ανέλιξη στην Υπηρεσία. Με την επίδικη διοικητική απόφαση, οι εφεσίβλητοι στερήθηκαν του δικαιώματος διεκδίκησης προαγωγής στην ανώτερη θέση, κατά παράβαση του Άρθρου 28.1 του Συντάγματος, το οποίο κατοχυρώνει την ισονομία και ισοπολιτεία στην άσκηση κάθε κρατικής λειτουργίας

(γ) Η απόφαση για την προαγωγή των ενδιαφερομένων προσώπων κρίνεται έκνομη. Διορισμοί και προαγωγές στη Δημόσια Υπηρεσία αποτελούν πτυχή της διοικητικής λειτουργίας, η οποία ανάγεται στην άσκηση της εκτελεστικής εξουσίας του κράτους. **Η άσκηση της αρμοδιότητας για προαγωγή δημοσίων υπαλλήλων παρέχεται αποκλειστικά στην Ε.Δ.Υ. και ασκείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1/90. Η απόδοση της εξουσίας αυτής στην Ε.Δ.Υ. συνάδει με τις συνταγματικές διατάξεις, που προβλέπουν την άσκηση αρμοδιοτήτων για τη στελέχωση της Δημόσιας Υπηρεσίας από σώμα θεσμικά ανεξάρτητο από την πολιτική εξουσία.** Η διάκριση των Εξουσιών αποτελεί το θεμέλιο της λειτουργίας της Κυπριακής πολιτείας. Η κρατική εξουσία κατανέμεται από το Κυπριακό Σύνταγμα σε ξεχωριστούς φορείς εξουσίας. Εξουσία, η οποία δεν κατανέμεται από το Σύνταγμα σε συγκεκριμένο φορέα, ασκείται από τον κλάδο εκείνο της εξουσίας στη σφαίρα αρμοδιότητας του οποίου ανάγεται κατά φυσιολογική συνέπεια [βλ., μεταξύ άλλων, Ρ.Ι.Κ. ν. Καραγιώργη & άλλων

(1991) 3 Α.Α.Δ. 159 και Θεοδοσίου Λίμιτεδ ν. Δήμου Λεμεσού, (1993) 3 Α.Α.Δ. 25.

(δ) Η στελέχωση της Δημόσιας Υπηρεσίας αποτελεί πτυχή της διοικητικής λειτουργίας. Η άσκηση της εξουσίας του διοικείν υπόκειται στον αναθεωρητικό έλεγχο που προβλέπει το Άρθρο 146.1 του Συντάγματος. Τόσο ως θέμα συνταγματικής αρχής, όσο και νομολογιακής τάξης, διορισμοί στη Δημόσια Υπηρεσία εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων της Βουλής.».

Η θέση των καθ' ων η αίτηση ότι το Σύνταγμα (άρθρα 122-125) δεν έχει πλέον εφαρμογή σε ότι αφορά την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, καθ' ότι πρόκειται για άλλη Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας από αυτήν που προβλέπει το Σύνταγμα στα άρθρα 122-125, βάσει του δικαίου της ανάγκης, δεν βρίσκει το Δικαστήριο σύμφωνο. Ο καταμερισμός κάποιων εκ των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας που προβλέπονται στο Σύνταγμα στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (Ν.1/90) και στα Διοικητικά Συμβούλια των Οργανισμών (βλ. ΑΗΚ, ΑΤΗΚ, ΚΟΤ, Ρ.Ι.Κ., Κεντρικής Τράπεζας), αναφορικά με τους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου που περιγράφονται στο άρθρο 122, κρίθηκε νόμιμη βάσει του δικαίου της ανάγκης, αλλά τούτο δεν καθιστά την λειτουργία της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Ν.1/90), εκτός του συνταγματικού πλαισίου. Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας διατηρεί τις εκ του Συντάγματος αρμοδιότητες της για τα ζητήματα που αφορούν τις κενές θέσεις στην δημόσια υπηρεσία και τα των δημοσίων υπαλλήλων. Οι πρόνοιες ως εκ τούτου του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου (Ν.1/90) ερμηνευόμενες θα πρέπει να συνάδουν με το Σύνταγμα. Επομένως

η πρόνοια στο άρθρο 2 του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου 1/90, την οποία επικαλούνται οι καθ' ών η αίτηση δυνάμει της οποίας εξαιρείται, συν τοις άλλοις, από την δημόσια υπηρεσία και *«υπηρεσία σε οποιαδήποτε θέση αναφορικά με την οποία γίνεται διαφορετική πρόνοια με νόμο»*, δεν αφορά και ούτε θα μπορούσε να αφορά υπηρεσία σε θέση στην «δημόσια υπηρεσία» εν τη στενή εννοία, για την οποία γίνεται ρύθμιση στο Νόμο (Ν.1/90). Ο σκοπός της φράσης ιστορικά ερμηνευόμενος αποσκοπούσε κατά την άποψή μου στην κάλυψη της αναγκαιότητας να εξαιρεθούν από τις αρμοδιότητες της ΕΔΥ οι δημόσιες θέσεις στους Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου, οι οποίες ρυθμίζονται από άλλους νόμους, παρά την σχετική περίληψή τους στο άρθρο 122 του Συντάγματος. Για κάθε διορισμό σε θέση στη Δημόσια Υπηρεσία αρμόδια είναι η εκ του συνάδοντα με το Σύνταγμα Νόμου, (Ν.1/90), Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω δεσμευτική νομολογία της Πλήρους Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, καθώς επίσης το γεγονός ότι η επίδικη θέση Εφόρου Φορολογίας είναι ενταγμένη βάσει του επίδικου Νόμου στο Τμήμα Φορολογίας, Τμήμα του Υπουργείου Οικονομικών της Δημόσιας Υπηρεσίας, ότι δεν αποτελεί απλώς θέση σε εποπτική αρχή, της οποίας να προΐσταται λ.χ. ο Έφορος Φορολογίας, αλλά ότι η θέση βρίσκεται πρώτη στην ιεραρχία ως η θέση του Προϊσταμένου του Τμήματος του Υπουργείου Οικονομικών, στην Δημόσια Υπηρεσία, κάτω από την διοικητικά ανώτερη

θέση του Υπουργείου που είναι η θέση του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, και αυτή θέση ανήκουσα στην δημόσια υπηρεσία, και έχουσα τα καθήκοντα που αναφέρονται στο σχέδιο υπηρεσία της θέσης που καταργήθηκε και επίσης ανήκε στην δημόσια υπηρεσία (του Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων όπως και του Διευθυντή Τελωνείων ως Εφόρου ΦΠΑ), καταλήγω πως η θέση ανεξάρτητα από τα αρμόδια όργανα που είναι υπεύθυνα κατά το Νόμο για την πλήρωσή της, ανήκει στη Δημόσια Υπηρεσία, όπως και κάθε άλλη θέση του Τμήματος Φορολογίας. Ως θέση δε ανήκουσα στη Δημόσια Υπηρεσία, το Σύνταγμα (άρθρο 125(1)) προβλέπει και επιβάλλει τον διορισμό προσώπου σε αυτή από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας.

Ενόψει της ανωτέρω καταλήγω ότι η επίδικη απόφαση εκδόθηκε βάσει του άρθρου 4(1) του περί Τμήματος Φορολογίας Νόμου (Ν.70(Ι)/2014) το οποίο εναποθέτει την εξουσία για διορισμό στη θέση Εφόρου Φορολογίας στο Υπουργικό Συμβούλιο, αντί στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, κατά παράβαση των άρθρων 122-125 του Συντάγματος. Ο σχετικός λόγος ακυρώσεως γίνεται δεκτός.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους οι προσφυγές επιτυγχάνουν με €1400 έξοδα στην κάθε προσφυγή, υπέρ των αιτητών και εναντίον των καθ' ων η αίτηση. Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται βάσει του άρθρου 146.4 του Συντάγματος.

Μ. Καλλιγέρου, ΠΔΔ.